

Izbaja vsak dan zjutraj razvor
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1⁰⁰, lanskoletne 2⁰⁰; me-
sečna naročnina Din 20⁰⁰, za tu-
jno 30⁰⁰. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rekopisov ne vračama.
Oglasi po tarifi in dogovoru.
Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-66.
Podružnice v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 85

Ljubljana, torek, dne 14. aprila 1931

Leto II.

Kitajski minister za vnanje zadeve Wang
Minister Wang je izročil zastopnikom Francije,
Anglije in Zedinjenih držav v Nankingu spome-
nico, kjer zahteva, naj se omenjene države od-
povedo svojim posebnim sodiščem na Kitaj-
skem.

Položaj na Portugalskem

Lizbona, 12. aprila. AA. Položaj na portugal-
skih otokih je še vedno zelo nejasen. Vlada bo
otoke blokiral in je zato odposlala na Madeiro
in na Azore vse razpoložljive vojne ladje. Urad-
ni krogi zanikajo vest, da bi se bila revolucija
razširila na otok Cap Verde. Vendar pri-
znavajo, da je v Sao Vincente uvedeno cenzura
brzojavk.

Lizbona, 13. aprila. AA. »Daily Mail« poroča,
da je položaj na Portugalskem še vedno zelo
nejasen. Včeraj so poročali, da je angleška kri-
žarka »Cunlew« odplula v Lizbono. Križarka
»London« ostane na Madeiri, da ščiti angleške
interese. Vodje vojaške revolucije so po radiju
razširili neresnično vest, da je revolta uspela.

London, 13. aprila. n. Vataši na Madeiri so
dali svojemu pokretu drugo ime. Društvo na-
rodov so sporočili, da se Madeira odslej imenuje
Atlantida po imenu velikega kontinenta, ki so
ga pred tisoči let pogoltnili valovi Atlantskega
oceana.

Madrid, 13. aprila. n. Iz Oporta poročajo, da
je tam položaj zelo kritičen. Vse javne zgradbe
je zasedla vojska. Razširila se je tudi vest, da se
je vstaja razširila tudi na afriško kolonijo An-
golo, vendar ta vest še ni potrjena.

Madrid, 13. aprila. AA. Špansko-portugal-
sko meje poročajo, da se je na Portugalskem
uprlo več posadk. V Barreiri in Caldasu Da-
rainha se zbirajo lojalne vladne čete. V Oportu
so bili v nedeljo veliki nemiri. Letalec Aragat
je preletel v nedeljo in danes več mest in metal
letake, kjer pozivlja ljudstvo k revoluciji. Na
Madeiri se je pod predsedstvom polkovnika Pra-
rije konstituirala začasna vlada. Portugalski
vladni krogi zanikajo vest, da bi topničarka
»Tamao« razobesila uporniško zastavo. Topni-
čarka »Iboc«, ki je zasidrana blizu Funchala, ni
še odgovorila na poziv uporabnikov, naj se pri-
druži njihovemu gibanju. Zdi se, da bodo portu-
galski otoki najbrže proglasili svojo samostojno
državo pod imenom »Atlantice«.

Ostavka japonske vlade

Tokio, 13. aprila. n. Danes dopoldne je po-
dala ostavko vlada pod vodstvom Hamagukija.
Ostavko je podal v imenu celokupne vlade vojni
minister Ugata, ki zastopa ministrskega pred-
sednika. Novi kabinet bo sestavljal bivši minist-
ski predsednik Vakatuki, ki je vodil japonsko
delegacijo na londonski pomorski konferenci.

Konec funkcij reparacijske komisije

Pariz, 13. aprila. d. Reparacijska komisija je
danes ugotovila, da so se z uveljavljenjem pari-
škega dogovora od 28. aprila 1930 končali nje-
ni odnosi do Madjarske. Odbor je dalje ugo-
tovil, da je tudi glede Bolgarije stopil v veljavo
haški dogovor in je sklenil, da konča odnose
z Bolgarijo, kakor hitro bodo izpolnjene še po-
trebne formalnosti.

Redakcija pomorskega sporazuma

Rim, 12. aprila. AA. Ob odhodu italijanskih
pomorskih strokovnjakov v London, kjer se bo-
do v torek nadaljevala pogajanja za sklenitev
trojnega pomorskega sporazuma, svari italijan-
sko časopisje Francijo, naj ne ograža francosko-
italijanskega pomorskega sporazuma z nepomir-
ljivim stališčem. Listi izražajo upanje, da je
francoska vlada o Veliki noči proučila položaj.

Poljski industrijalci odpove- dali obisk v Rusiji

Varšava, 13. aprila. AA. V zvezi z nedavnim
poročilom, ki ga je dal sovjetskemu tisku ko-
misarijat za zunanje zadeve o Poljski, češ da
je položaj Poljske tak, da za njo ni izhoda
razen, da se nasloni na Sovjetsko Rusijo, so
poljski industrijalci, ki so bili namenjeni na
potovanje v Sovjetsko Rusijo in ki so bili že
na varšavski postaji, sklenili, da preložijo po-
tovanje na poznejši nedoločen čas.

Volilna zmaga španskih republikancev

**Pri nedeljskih občinskih volitvah so zmagali republikanci v 40 pokrajinah od 50 -
Republikanska večina v Madridu - »Novo poglavje v zgodovini Španije«**

Madrid, 13. aprila. r. Po osmih letih so
se vršile včeraj v Španiji občinske volitve.
Volilci so morali izvoliti približno 100.000
občinskih svetnikov. Od teh je bilo pro-
glašanih za izvoljene 11.000 monarhistov
in 14.000 republikancev, ki niso imeli proti-
kandidata. Volilna agitacija je dosegla vi-
šek v soboto zvečer, ko so monarhisti in
republikanci razvili vse svoje sile, da po-
morejo svojim kandidatom do zmag. Za
agitacijo so uporabili vsa možna sredstva,
zvočnike, avtomobile, kolese, pa tudi letala,
ki so metala propagandne letake. Danes
popoldne ni bilo incidentov. Proti poldne-
vu so se začeli zbirati tisoči pred volilnimi
lokali in v prvih popoldanskih urah je pri-
šlo v prestolnici in drugih mestih do manj-
ših spopadov. V Barceloni so razvili re-
publikanci silno agitacijo.

Madrid, 13. aprila. AA. Pri včerajšnjih
občinskih volitvah so zmagali republikanci
v 40 pokrajinah od 50 ter so si priborili
večino v nekaterih mestih. V Bilbao in v
Alicantu so bili izvoljeni sami republikan-
ski občinski svetniki. Celo v Barceloni,
kjer so bili republikanci in socialisti v
medsebojni opoziciji, je bilo izvoljenih samo
10 pristašev Camba. Avtonomična lista
polkovnika Macie je dobila 27 mandatov,
radikalni republikanci pa 13.

V Madridu je bila izvoljena republikan-
ska večina. Po dosedanjih poročilih je bilo
izvoljenih 33.000 republikanskih kandida-

tov, med temi republikanski voditelj Za-
morra.

Celo v volilnem okraju, kjer se nahaja
kraljeva palača, so bili izvoljeni 3 republi-
kanci in samo dva monarhista. Na drugi
strani so dosegli monarhisti velik uspeh v
Cadixu, kjer ni bil izvoljen noben republi-
kanski kandidat. Dalje imajo večino v Gran-
nadi, v Pamploni, v Burgosu itd. V celoti
pa so volitve pokazale, da je v Španiji
večina za republiko. Politični krogi menijo,
da bo izid volitev imel težke posledice.
Razširila se je celo vest, da bo kralj odstopil
in odpotoval z družino v inozemstvo.
Doselej ni bila ta vest potrjena. Zunanji
minister Romanones je novinarjem izjavil,
da bo kabinet razpravjal danes popoldne
o položaju in predložil kralju svojo demi-
sijo.

V Barceloni je polkovnik Macia dejal, da
bo izbruhnila revolucija, če bo obnovljena
diktatura.

Pariz, 13. aprila. AA. Republikanska
zmaga v Španiji je zelo presenetila časopis-
je. V krogih španskih emigrantov je
vzbudila veliko veselje. Listi menijo, da
bo republikanska zmaga otvorila novo po-
glavje v španski zgodovini. Časopisi zelo
ugibajo, kaj bo kralj storil, da ojači svoj
polažaj.

Pertinax je v »Echo de Paris« objavil
članek, kjer pravi, da bi kralj Alfonz rešil
presto, ako bi se odpovedal v korist in-
fanta Don Carlosa. »Ouvrec« trdi, da se je

špansko ljudstvo izreklo proti monarhiji.
Slično komentira španske občinske volitve
socialistični list »Populaire«.

Madrid, 13. aprila. AA. Pri včerajšnjih
občinskih volitvah so se vršile v prestol-
nici velike republikanske demonstracije.
Demonstranti so Alcala Zamorro dvignili
na rame in mu vzklikali: »Živel naš pred-
sednik in rešitelj domovine!«

Madrid, 12. aprila. AA. Španska vlada
je odredila, da bodo volilci, ki so se od-
tegnili neupravičeno volilnim dolžnostim,
vpisani v takozvane »črne liste«. Ako ne
bodo volili tudi pri prihodnjih volitvah,
bodo kaznovani z občutnimi denarnimi glo-
bami. Med drugim bo državnim uradnikom
v tem primeru odtegnjeno od plače 1%.

Berlin, 1. aprila. AA. Nemško časopisje
obširno komentira izid španskih volitev.
Demokratski organi so z izidom zadovoljni,
dočim izražajo desničarski listi obžalova-
nje, da se je položaj monarhije v Španiji
poslabšal. »Vossische Zeitung« meni, da
so zmagali republikanci, ker so zastopniki
monarhistične ideje izgubili zaupanje ljud-
stva. List pravi dalje, da kralj Alfonz ne
bo odstopil prostovoljno. »Börsenkurier« se
čudi rezultatu španskih občinskih volitev
in izraža mnenje, da ima španska monar-
hija še vedno močno življensko silo. Hu-
genbergovo večerno glasilo »Nachtausgabe«
piše, da špansko ljudstvo ni še dovolj raz-
umelo, da republikanski voditelji škodijo
ugledu in gospodarstvu Španije.

Težavno reševanje romunske vladne krize

**Konzervativna vlada malo verjetna - Titulescu namerava sestaviti uradniško vlado
in ustanoviti državno stranko - V programu nove vlade bodo tudi takojšnje nove volitve**

Bukarešta, 13. aprila. n. Titulescu se je v
soboto popoldne posvetoval z dr. Maniujem
o sestavi konzervativske vlade. Rezultati
njunih posvetovanj so ostali neznan.

»Adeverul« piše, da je ideja za sestavo
vlade, ki bi slonela na narodni uniji, padla
v vodo. Na konferenci šefov strank, ki se
je vršila pod predsedstvom krone, je pro-
fesor Jorga iskreno poročal, da je nemo-
goče lojalno sodelovanje med vsemi politi-
čnimi strankami. Predlagal je, da se sestavi
uradniška vlada.

»Luptac« poroča, da je koncentracija raz-
pela še pred ustanovitvijo zaradi tega, ker
je Titulescu sklenil pridržati si poleg pre-
sedništva vlade tudi zunanje in finančno
ministrstvo. Mnogo strank pa zahteva baš
ta dva portfelja. Ni dvoma, pravi list, da
bo Titulescu vendarle sestavil vlado. On
ima že pripravljeno listo ministrov, le da
ta lista nikomur ni znana. Včeraj zaradi
praznika ni bilo pravega dela, vendar pa
so se pogajanja med strankami nadalje-
vala.

Danes se vrši nova konferenca političnih
voditeljev pod vodstvom kralja s tendenco,
da se vse stranke pridobijo za koncentra-
cijo. Če to ne bo uspelo danes, se parla-
mentarna kriza res ne bo mogla rešiti s
parlamentarnimi sredstvi. Verjetno je, da
bodo na današnji konferenci odločili o us-
odi sedanjega režima v Romuniji. Nato se
bo vsa stvar razvijala v mnogih hitrejšem
tempu nego do sedaj. Če se voditelji strank
ne bodo soglasno odločili za koncentracijo,
bodo sestavili uradniško vlado, odnosno
vlado strokovnjakov, ki ne bo slonela na
parlamentu.

Politični krogi trdijo, da se spet zelo lan-
sira vest, da bo Titulescu osnoval takozva-
no državno stranko, razpustil parlament in
razpisal nove volitve, v katerih bo nasto-
pila tudi nova stranka.

Protidemokratski »Cuventul« piše o po-
litični situaciji in pravi, da so šefi politi-
čnih strank docela nepoučeni. Dogodki so
jih postavili pred realnost in sedaj skušajo
že pol leta najti ravnovesje. Javno mnenje
je zavzelo stališče proti političnim stran-
kam. Javnost zahteva, da politične stranke
opustijo moralno korupcijo. Interesi strank
se morajo podrediti interesom države.

»Dreptateac« pravi, da je Titulescujev
program ta: 1. šefi strank naj osebno so-
delujejo v konzervativski vladi. 2. parla-

ment se razpusti in razpišejo nove volitve,
3. ministrski predsednik odloča, koliko
portfeljev dobi vsaka stranka, 4. za velike
župane se postavijo uradniki, sodniki in
upokojeni častniki, 5. gospodarski program
se zgradi na široki bazi in se pridobi na-
klonjenost Anglije in DN, 6. v slučaju, da
je koncentracija nemogoča, ima Titulescu
pravico sestaviti takšno vlado, kakršno
hoče, odnosno more.

Temešvar, 13. aprila. n. Kralj Karel pri-

de pričetkom maja v Temešvar. V mestu
in ostalem Banatu se bo mudil nekaj dni.
Pripravljajo mu sijajen sprejem.

Bukarešta, 13. aprila. AA. Rador poroča:
Kralj Karol je sprejel danes v skupni av-
dijenci šefe skupin ter se z njimi razgo-
varjal o možnosti, da osnuje vlada naci-
jonalne unije. Pri izhodu iz dvora šefi
parlamentarnih skupin niso hoteli dati
nobenih izjav. Po vsem se zdi, da bo kriza
trajala še nekoliko dni.

Vprašanje razorožitve in Madjarska

**Značilna debata v finančnem odboru -- Madjari zahtevajo redno
armado**

Budimpešta, 13. aprila. d. Finančni odbor
poslanske zbornice je danes pričel raz-
pravo o proračunu honvedskega minist-
stva. Poslanec Farkas (vladna stranka) se
je v svojem govoru bavil z načrtom konven-
cije, ki je pripravljena za razorožitveno
konferenco. Ta načrt dela še vedno razliko
med zmagovalci in premaganci. Govornik
protestira zlasti proti § 63. načrta, po ka-
terem morajo neglede na eventuelen sklep
razorožitvene konference premagane drža-
ve, med njimi tudi Madjarska, tudi v na-
prej ostati v svojem sedanjem sramotnem,
nezaščitenem stanju. Ta paragraf je v na-
sprotnju s členom 8 pakta Društva narodov,
ki ne dela razlike med zmagovalci in pre-
maganci. Ze na podlagi Millerandovega po-
spornega pisma k trianonski mirovni po-
godbi mora Madjarska zahtevati, da se pri
obravnavanju razorožitve ne sklene nič po-
dobnega proti Madjarski. Čeprav načrta
konvencije ni resno vzeli in bo najbrže de-
ležen iste usode, kakor načrt carinskega
miru, je treba vendar Madjarsko vlado po-
zvat, da dela na to, da razorožitvena kon-
ferenca ne bo razorožitvenega vprašanja
obravnavala v takem, za premagane države
sramotilnem tonu.

Poslanca Oerffy in Vargha (vladna stran-
ka) sta se pridružili protestu prejšnjega
govornika in sta pozivala vlado, naj pri pri-
stojnih činiteljih dela na to, da se sedanja
madjarska najemniška vojska spremeni v
armado, ki bo postavljena na podlagi sple-
šne brambe dolžnosti.

Honvedski minister Gömbös je nato iz-
javil: Trianonska pogodba onemogoča Ma-

djarski, da bi si izgradila svojo državno
brambo, kakor bi ustrezala narodnim inte-
resom. V vprašanju razorožitve stoji minist-
ster na stališču madjarske vlade, ki hoče
na razorožitveni konferenci uveljaviti na-
čela enakopravnosti za vse države. Enako-
pravnost je treba zahtevati že v interesu
splošnega miru.

Lloyd George poseti Rusijo

London, 13. aprila. AA. Nocojšnje časopisje
poroča, da namerava Lloyd George posetiti sep-
tembra sovjetsko Rusijo, kjer bo proučeval na-
predek petletnega industrijskega načrta.

Za mobilizacijo svetovnega kapitala

London, 13. aprila. n. Poučeni krogi menijo,
da je Norman odpotoval v Ameriko, da se s fi-
nančnim ministrom USA Mellonom sporazume o
vprašanjih, ki so velike važnosti za gospodar-
sko obnovo Evrope. Posvetovala se bosta o ame-
riški pomoči pri konverziji vojnih posojil. Drugi
o reparacijske mprašanju v zvezi z revul-
ranjem zaveznih dolgov in o mobilizaciji me-
narodnega kapitala. Kar se tiče te točke trdijo
omenjeni krogi, da snujeta Mellon in Norman
osnovno za ureditev mednarodnega sindikata, ki
bi mobiliziral organizacijo svetovnega kapitala.

Nezgodna angleškega poslanca v Splitu

Split, 13. aprila. k. V soboto popoldne se je
pripetila angleškemu poslancu lordu Livingtonu
nesreča. Vlak ga je udaril v roko. Prepe-
ljali so ga v bolnico. Rana je bila lažje na-
rave, včeraj je že nadaljeval pot proti Du-
brovniku.

Dolžnost tujega kapitala

Slab gospodar je, kdor kar a priori odklanja tuj kapital, kajti v vsakem kapitalu je ustvarjajoča sila. Če zato katerakoli država nima zadosti lastnega kapitala, mora gledati, da dobi tuj kapital in da more z njim izkoristiti svoje naravne zaklade. Za vsako kapitalno revno deželo more zato biti tuj kapital naravnost blagoslov in v resnici tudi vidimo, kako se vse države trudijo, da privabijo v svojo državo čim več tujega kapitala, ker vsak nov kapital pomeni novo podjetje, nove možnosti za službo in s tem povečanje narodnega blagostanja. Celo sovjeti, ki se ponašajo s svojim antikapitalističnim stališčem, pridno trkajo na vrata mednarodnega kapitala, da bi z njegovim kreditom dobili stroje, ki jih potrebujejo za svojo pjatiletko.

Nobenega dvoma zato ni, da je iz narodno gospodarskega stališča samo želeži, da pride čim več tujega kapitala v deželo. Jasno pa je, da kapitalisti ne dajejo svojega kapitala v tuje dežele iz ljubezni do teh dežel. Nasprotno hočejo imeti od svojega denarja tudi dobiček in sicer večji, kakor pa bi ga imeli od svojega kapitala doma. Tudi to je naravno in tudi v tem oziru ni oporekati, ker je vsak v tujini naložen kapital mnogo bolj tvegan kot doma. Zato je v redu, da ima kapitalist od svojega v tujini naloženega kapitala dober dobiček in te pravice mu ni odrekati.

Kakor hitro pa dobi tuj kapitalist svoj dober dobiček, je tudi že dosegel svoj namen in drugih pravic nima zahtevati. Predvsem ne sme tuj kapital zlorabljati svojo moč v to, da deluje kot kolonist za svojo deželo. Kapital da v tujo deželo samo svoj denar in zato ima pravico zahtevati nazaj samo svoj dobro obrestovan denar in nič drugega. Prekoraj pa je svoje pravice kapital, ki hoče z močjo svojega denarja izpodrivati domače delovne moči, ki hoče obnemati s svojim podjetjem poskrbeti svojim ljudem v tuji deželi dobro plačana vodilna mesta. Ta mesta pripadajo edino domačinom, kajti ti morajo zbrati denar za obrestovanje tujega kapitala. Z drugimi besedami se pravi to, da mora vsaka država zahtevati, da se tuj kapital nacionalizira. Vse pravice delničarja je treba upoštevati in njegovo dividendo zagotoviti, ker to je njegova pravica. S tujim kapitalom ustvarjeno podjetje pa mora delati v državi tako, kakor da bi bilo domače podjetje. Domačini sploh ne smejo čutili, da je podjetje ustvarjeno s tujim kapitalom, temveč vse delovne podjetje more biti takšno, da ga domačini sploh ne ločijo od domačega.

Vsak uviden tuj kapitalist bo tudi sam hotel tako, ker je s tem njegov denar najboljše zasiguran. Podjetje, ki ni v nasprotju z deželo, v kateri deluje, ni v nevarnosti, da bi ga mogli zadeti viharji dogodki. Z lahkoto bo pretrpelo vse nevarne dogodke in njegova varnost bo vedno velika. Nasprotno pa je tuje podjetje, ki je preočito deklarirano kot tuje podjetje, vedno v nevarnosti, da ga zadene gnev prebivalstva, kar silno groza varnost vanj vloženega denarja.

Še manj pa se sme tuje podjetje vmešavati v notranje razmere države, v kateri deluje. Naj vlada ta ali oni režim, naj vlada ta ali ona stranka, vse to se tujega podjetja ne tiče. Njegova naloga je samo ta, da skrbi za dobro obrestovanje vanj vloženega denarja, vse drugo je skrb domačinov.

Vse to so stvari, ki spadajo v politično naštevanko. Kljub temu pa je pri nas dosti tujih podjetij, ki te naštevanko nečejo poznati in ki delujejo, kakor da bi tu bila kolonijalna dežela. Na vseh vodilnih mestih sami tujci in če bi bilo količkaj mogoče, bi tudi za najbolj navadno delo nastavili najraje tudi same tujce. A tudi državni jezik se v teh podjetjih ne uvaža tako, kakor bi se moralo. Niti govora pa seveda ne more biti o tem, da bi takla podjetja tudi sicer skušala dvigati narodno gospodarstvo dežele, v kateri in od katere žive.

V tem preziranju interesov domačinov pa je tudi nekaj silno žaljivega. In v tem je tudi najtežja napaka, ker je to stalen vzrok za nejevoljo prebivalstva proti podjetju. Ozračje postaja vedno bolj napeto, v napetem ozračju pa je mirno gospodarsko pridobivanje nemogoče. Priznati je treba, da nekatera tuja podjetja vse to tudi spoznavajo in se trudijo, da ne dajo niti najmanjšega vzroka za pritožbe domačinom. Vsa ta podjetja tudi dobro uspevajo, dokaz, da je njih taktika pravilna. Če morejo nekatera podjetja ravnati pravilno, zakaj ne bi mogla vsa? Je v tem samo dokaz slabe volje, da namreč upravitelji teh preveč tujih podjetij niso le zaupniki tujega kapitala, temveč tudi eksponenti tuje politične volje.

V tem pa je kategoričen imperativ za državno oblast, da povsodi uveljavi načelo, da mora biti uprava tujih podjetij le v rokah ljudi, ki so politično zanesljivi, ki so naši državljani. To načelo je treba izvesti z vso doslednostjo, ker je v tem tudi jamstvo, da ne pride do nobenega nepotrebne nasprotja s tujim kapitalom.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Nemško-avstrijski sporazum pred DN

Predlog angleške vlade je došel v Ženevo in bo danes objavljen

Ženeva, 13. aprila. d. Predlog angleške vlade, da se nemško-avstrijski regionalni dogovor obravnava pred Svetom Društva narodov, je došel v Ženevo. Pismo angleške vlade je datirano z 10. aprilom. V pismu prosi angleška vlada, sklicujoč se na ženevski protokol iz leta 1922, glavnega tajnika Društva narodov, naj postavi vprašanje nemško-avstrijskega carinskega dogovora na dnevni red majskega zasedanja Sveta Društva narodov, da dobi Svet Društva narodov priliko vprašanje proučiti.

V krogih Društva narodov opozarjajo, da se pismo angleške vlade ne sklicuje na pravila Društva narodov, temveč samo na ženevski protokol od 4. oktobra 1922, ki je bil podpisan ob priliki dovolitve posojila Društva narodov Avstriji in ki so ga podpisale Anglija, Francija, Italija in Češko-slovaška na eni in Avstrija na drugi stran.

Omajan položaj avstrijske vlade

Vladni načrti raznih reform so naleteli na velik odpor pri vseh strankah -- Možnost ostavke dr. Enderja

Dunaj, 13. aprila. d. Levičarski listi opozarjajo danes na nevarnost notranje-politične krize v Avstriji. Vlada je, kakor znano, izdelala in predložila strankam narodnega sveta načrte nekaterih reform, ki so naleteli na velike težave. To velja posebno za varčevalni program v državni upravi, s katerim naj bi se ogrozili proračun spravi zopet v ravnotežje. V okviru tega programa hoče varčevati komisar in med drugim znižati tudi plače drž. uradnikov ali pa jim naložiti z zaslužno žrtvev po nemškem vzgledu. Ta načrt je naletel na težave tako v kabinetu kakor seveda tudi pri uradniških organizacijah in njihovih parlamentarnih zastopnikih.

Položaj je tem težavnejši, ker imajo upniške države ženevskega posojila iz leta 1922 zaradi ogroženja ravnovesja v prora-

ni. Petnajsti člen II. dela tega protokola daje vsem dopisnikom pogodbe pravico, da morebitna nesoglasja o finančnih vprašanjih, ki so bila takrat urejena, spravijo pred Svet Društva narodov.

Pri takem razgovoru pred Svetom Društva narodov, ki se sme vršiti samo v prijateljskem smislu, mora biti kot enakopravna udeležena tudi Avstrija. Kako priporočilo Sveta Društva narodov se more sprejeti samo z vsemi glasovi. Angleški predlog popušča razen tega odprto še pot, da se zaprosi za pravno mnenje stalnega mednarodnega sodišča v Haagu, če bi katerakoli država ali Avstrija to predlagala. Pismo angleške vlade bo jutri v Ženevi objavljeno in predlog Anglije bo postavljen na dnevni red 63. zasedanja Sveta Društva narodov, ki se prične 18. maja v Ženevi.

Naleteli na velik odpor pri vseh ostavke dr. Enderja

čunu pravico poslati na Dunaj novega generalnega komisarja. Tudi znana reforma vsega socialnega zavarovanja je naletela na odpor ne le pri socialnih demokratih, temveč tudi pri krščanskih socialcih in pri narodno-socialističnih delavskih organizacijah, ki to reformo odklanjajo. To delo ministra za socialno upravo dr. Rescha v parlamentu torej nima večine. Kakor je izvedel »Der Abend«, je zvezni kancelar dr. Ender pripravjen odstopiti, če bi s tem načrtom ne mogel prebiti. Na resnost položaja opozarja tudi »Die Freiheit«, organ skrajne desnice. List meni, da potrebuje Avstrija drugo sanacijo. Če bi odstopil kabinet Ender, zahteva »Die Sonn- und Montagszeitung« sestavo koncentracijske vlade, v kateri bi bile udeležene vse avstrijske stranke.

Razstava centralnega presbira v Brnu

Veliko zanimanje s strani občinstva -- Prvi dan nad 1000 posetnikov

Brno, 13. aprila. AA. Včeraj so tu svečano otvorili jugoslovansko razstavo grafikov, diapozitivov in fotografij jugoslovanskega Centralnega presbira pri predsedništvu ministrskega sveta. Razstava se vrši pod pokroviteljstvom odbora češkoslovaško-jugoslovanske lige.

Otvoritvi je prisostvoval naš častni konzul v Brnu Ivković, dalje so bili navzoči predsednik odbora lige prof. Hlavinka, za-

stopniki domačih kulturnih ustanov in zastopniki brnskih listov. Z našega poslaništva je bil pri otvoritvi tudi dopisnik presbira v Pragi.

Občinstvo je razstavo sprejelo zelo simpatično. Prvi dan je posetilo več ko tisoč ljudi. Razstava bo v Brnu do 17. t. m., potem pa se za nekaj dni prenese v Bratislavo.

Polet London-Berlin in nazaj brez pristanka

London, 13. aprila. AA. Kapetan Neveille Stack in Jr. Chaplin sta postavila včeraj nov letalski rekord. Preletela sta 1300 milj dolgo zračno progo London-Berlin in nazaj, ne da bi se ustavila. Letalca bosta poizkušala v kratkem preleteti pot v Avstralijo in nazaj v 21 dnevih.

»Grof Zeppelin« nad Zagrebom

Zagreb, 13. aprila. k. Snoči od 21:30 je letel »Zeppelin« preko Zagreba. S svojimi motorji je povzročil tako velik šum in ropot, da so Zagrebčani, ki so se zabavali v kavarnah in gostilnah, namah prihiteli na ulice in se ozirali za njim, ki je letel v višini okrog 300 metrov. Zrakoplov je bil sijajno razsvetljen in z dobrimi daljnogledi so se dale spoznati pri oknih silhete potnikov. »Zeppelin« je letel preko Jelačićevega trga, preko stolpov katedrale proti avstrijski meji. Ko je preletel mesto, so ugasilne v prvi gondoli električne svetilke, tako da je bilo opaziti svetlobo le še v salonih. Pozneje so se opazili samo še signalni žarki in nato je tudi teh zmanjkalo.

Francoski letalski rekordi

Pariz, 13. aprila. n. Letalec Paris je dosegel več novih rekordov. Z bremenom 2000 ton je dosegel brzino 228 km na uro. Njegov rekord pa velja tudi za polet z bremenom pol tone. Izmed 38 letalskih rekordov ima Francija sedaj 21, Paris sam pa 11.

Šest milijonov brezposelnih v Ameriki

Newyork, 13. aprila. AA. V Združenih državah je sedaj 6 milijonov brezposelnih. Izseljeniške oblasti nastopajo tako strogo, da odhaja iz Amerike skoraj več ljudi kot jih prihaja. Vlada plačuje izseljencem, ki hočejo domov, potne stroške. Vsak mesec se vrača v staro domovino do 10.000 izseljencev. Pretekli mesec so izgnali 1500 oseb, ki so se bile priselile brez dovoljenja v Združene države. Uradni krogi pravijo, da je odšlo doslej iz Združenih držav najmanj 100.000 delavcev, ki bi drugače konkurirali domačinom.

Nov proces proti anti-fašistom

Rim, 13. aprila. n. V soboto se prične pred izrednim sodiščem za zaščito države proces proti prof. Mariji Antoniji Palorni, dijakinji Renati Dragli in stavcu Maldiniju, ki jih tožijo, da so na raznih krajih Toskane pripravljali atentate proti ministrskemu predsedniku Mussoliniju, izdajali in širili brošure in v njih pozivali ljudstvo k upor.

Seja predsedništva Avtokluba

Ljubljana, 13. aprila.

Danes se je vršila v prostorih tukajšnjega kluba važna seja predsedništva Avtomobilskega kluba Kraljevine Jugoslavije. Navzoči so bili vsi trije podpredsedniki kluba min. v penz. dr. Velizar Janković iz Beograda, Milan Bošnjak iz Zagreba ter Avgust Praprotnik iz Ljubljane ter tajnik Centrale V. J. Derok. Poleg drugih vprašanj se je razpravljalo o sklepu letošnje glavne skupščine glede zgraditve reprezentativnega doma avtomobilistov v Beogradu ter doprinešeni v tem oziru važni zaključki, s čimer se je ta zamisel znatno približala končnemu ureditvi. Druga važna točka dnevnega reda je bila razprava o propagandnem izletu Avtomobilskega kluba Kraljevine Jugoslavije v Južno Srbijo, ki obeta postati ena najlepših manifestacij jugoslovanskega avtomobilizma. Izlet se prične dne 20. maja z Beogradom, oziroma Vrnjačko Banjo kot izhodiščem ter se po 12-dnevnem potovanju po Južni Srbiji oficijelno zaključi zopet v Vrnjački Banji od koder nadaljuje Sekcije Zagreb, Maribor, Ljubljana, Sarajevo, Split pot čez Sarajevo, Jajce in Plitvička jezera domov. Da bi se omogočilo čim večjo udeležbo članov Sekcij iz zapadnega dela države ter prihranilo tem udeležencem vsled slabih cest naporno pot do Beograda je preskrbel klub brezplačen prevoz vozil z železnico do Beograda.

Poleg teh dveh važnih točk dnevnega reda današnje seje je omeniti izmed ostalih vprašanj predvsem še razpravljanje o novih obremenitvah lastnikov motornih vozil ter korakih, ki jih je v tem oziru s strani kluba podvelji. Obenem je bila soglasno konstatirana važnost in umestnost ponovnih sej predsedništva, katero institucijo v sestavo kluba predvidevajo nedavno izpolnjeni klubski statuti.

Sokolstvo

Zbor društvenih načelnikov na Taboru

Načelništvu sokolske župe Ljubljana je skidalo za nedeljo 12. t. m. prvo sejo zbora društvenih načelnikov v letošnjem letu v mali dvorani sokolskega doma na Taboru. Namen sestanka je bil predvsem razgovor o župnih tekmah, ki se bodo vršile v nedeljo 19. in 26. t. m. v Ljubljani.

Zborovanje je otvoril točno ob 9. uri dopoldne župni načelnik brat Lojze Vrhovec ob navzočnosti zastopnikov nad 30 župnih edinic. Brat načelnik je najprvo podal poročilo o delu župnega načelništvu od obnega zbora, nakar se je prešlo takoj na dnevni red.

Najprvo je bila na razgovoru župna tekma, ki je predpisana kot priprava za IX. vsesokolski zlet v Pragi. Ker se je izkazalo, da število prijav ni popolnoma zadovoljivo, je brat načelnik predlagal, da bi se tekme odložile na jesen, združene z lahkoatletskimi tekmami. O tem se je nato vnela obširna debata, v katero je poseglo več bratov in je bilo nato soglasno sklenjeno, da se tekme izvršijo v polnem obsegu, kakor so bile določene od župnega načelništvu. Tekme za naraščaj bodo 19. aprila, za članstvo pa 26. aprila ob 8. uri zjutraj na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola. Lahkoatletske tekme pa bodo v jeseni, kakor je bilo svoječasno sklenjeno.

K organizaciji okrožij v sokolski župi Ljubljana je nato br. načelnik prečital poslovnik, izdan od Saveza SKJ. Dosedaj so v župi že obstojala okrožja in sicer tri v Ljubljani, kamniško, obmejno in ribniško, od katerih pa sta delovali samo kamniško in ribniško. Zbor društvenih načelnikov je temeljito razmotrival o okrožni organizaciji, sklenil pa ni nič definitivnega, pač pa se je to vprašanje odgodilo na poznejši čas. Ona okrožja, ki delujejo, se jim dovolijo okrožni zlet v sporazumu z župnim načelništvom.

Pri slušanostih je bila nato obširna in stvarna debata, ki je pokazala resno voljo za napredek in razvoj Sokolstva. Ribniško okrožje ima svoj zlet 15. avgusta v Ribnici, ob priliki razvija naraščajskega prapora in društvene 25-letnice, kamniško okrožje pa v Dobu pri Domžalah. Zlet Sokolstva na Jadranu v Splitu na Vidovdan se župa kot taka ne udeleži, društvom pa je prepuščeno, da o tem sama sklepajo. V lahkoatletski tečaj v Zagrebu od 8. do 14. maja t. l. bo župa poslala po 2 člana oz. članici. V Ljubljani pa bo od 3. do 10. maja prednjaški tečaj za vodnike dece in naraščaja, v katerem naj pošljejo vse sokolske edince sposobne člane in članice. Brat načelnik je nato podal nekaj smernic za letošnje javne nastope, nakar se je odobrilo stališče, da naj skušajo društva privedi v prvi vrsti samostojno, dobro pripravljene javne telovadbe s lastnimi oddelki, sodelovanje drugih društev je šele nato na mestu. Statistični izkazi naj se pošiljajo župi točno vsak mesec, da bo župna statistika lahko vedno točna in pravilna.

Končno je bil razgovor o novosnujočih se društvih, o izdaji II. natisa brošure »Priprave za vadiateljske izpite«, nakar je brat načelnik ob pol 11. z zahvalo vsem zborovalcem zaključil sokolsko zborovanje. V telovadnici na Taboru so se nato vršile večje prostih vaj za IX. vsesokolski zlet v Pragi, s katerimi bo samostojno nastopilo naše Sokolstvo na zletu pri javni telovadbi. J. H.

Ogromna organizacija tihotapev alkohola

Newyork, 13. aprila. AA. V mestu Gentilly v Združenih državah so odkrili ogromno organizacijo tihotapev alkoholnih pijač, ki je razpolagala z ladjami, letali, pošto in s tajno brezlično postajo. Policija je aretirala 15 oseb. V afero je zapletenih nad 100 trgovcev in uradnikov.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 13. aprila. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Udril bodo hladni zapadni vetrovi z dežjem, kesneje spreminljivo, kmalu zopet jasno in nekaj hladnejše vreme.

Medicinci iz Brna v Ljubljani

V nedeljo so obiskali Ljubljano medicinci iz Brna pod vodstvom g. dr. Boučka, prof. farmakologije na brnski univerzi. Na postaji so jih pričakovali češki konzul inž. g. Ševčík, dekan med. fakultete g. dr. Kinsky in zastopnik češko-jugoslovanske lige v Ljubljani ter ljubljanski medicinci. Po kratkih pozdravnih govorih so se podali gostje v akademski kolegij, kjer so odložili prtljago in si privezali dušo v akad. kuhinji.

Predpoldne so si ogledali higijenski zavod, splošno bolnico, žensko bolnico in klavnico. — Presenečeni so bili nad izobno ureditvijo teh zavodov, posebno kar se tiče röntgenološkega oddelka v splošni bolnici. Popoldne so se podali v družbi domačih medicincev na Grad, kjer so se divili ljubljanski okolici, ki se je kazala v vsej svoji lepoti ob jasnem solnčnem dnevu; le težko so se ločili od te lepe razgledne točke. Po večerji so šli še v Tivoli, nato pa so pri dobri kapljici sklenili z domačimi medicinci mnogo pobratimstev, kar se je pokazalo zlasti na kolodvoru, kjer je bilo videti mnogo ganljivih prizorov ob slovesu. Dragi gostje so se le težko ločili od bele Ljubljane, ki jim je po njihovih izjavah mnogo več nudila, kakor so pričakovali, kar nas jako veseli.

Rodno grudo morajo zapustiti, ker so Slovenci

Jesenice, 12. aprila.

V zadnjih dneh je videti na Jesenicah več mladih fantov, telesno krepkih, duševno pa strah do kraja, saj so morali zapustiti rodno grudo, in to le radi dejstva in krivde obnemem, da jih je rodila slovenska mati. Odsli so iz solčne Primorske, kjer imajo samo sovraštvo tujega naroda, ki jih tišči k tlom, nimajo tudi ne dela ne jela.

Zato so se odločili, da gredo, da zapuste to, kar so vedno ljubili nadse. Pustili so mater, očeta, brate in sestre, znanec in prijatelj... Ko si jih vprašal: »Odkod pa vi?« si čul žalosten odgovor: »Prišli smo od tam.« Pripovedovali so stvari, ki so ti nerazumljive, skoro bi rekel za 20 stoletje nemogoče. »Kako se počutite pri nas?« Odgovor: »Izobno, čudno se nam zdi: tu vse govori slovensko, tudi na uradih; čujemo peti slovenske pesmi, ki jih tudi mi znamo, ampak so nam bile tako strogo prepovedane, kakor prerogjeni se počutimo, kakor da bi prišli v nov svet!«

Take in podobne odgovore čuješ, ko jih ogoriš.

B. J.

Finžgarjeva proslava na Viču

Vič, 14. aprila.

Sestdesetletni jubilej največjega slovenskega pisatelja Franca Ks. Finžgarja je v nedeljo 12. t. m. na izredno svečan način proslavil dramski odsek Sokola z slavnostno predstavo »Verig« v režiji člana Narodnega gledališča brata L. Drenovca. Obširno sokolsko dvorano je napolnilo občinstvo do zadnjega kotička, med katerim smo opazili župana g. Petroviča, sokolskega nadzornika g. Štruklja, zastopnika sokolske župe itd. Slavnostni večer je otvoril s primernim govorom ravnatelj meščanske šole br. Fakin, ki je orisal slavljeno delovanje na literarnem polju za ves slovenski narod. Poudarjal je, da zna viški Sokol ceniti njegove velike zasluge, saj so bile na sokolskem odru vpričo vse dosedaj vse njegove igre. Ko je viški Sokol otvarjal svoj dom, je bila prva predstava Finžgarjeva »Naša kric« in danes ob njegovem 60-letnem jubileju vpričo Sokol njegovo dramo »Verige«. Z vzklikom »Bog poživi našega jubilarca« je zaključil br. Fakin svoj govor, kateremu se je pridružil vse navzoče občinstvo.

Dramski odsek je nato vpričo trodejanko »Verige«, ki je v vsakem oziru sijajno uspela. Videlo se je, da so se vsi igralci močno potrudili ter se vživeli v svoje vloge. Izvrsten je bil ded Primož br. Grdine, Mina sestre Brodnikove, Alena, sestre Zore Slugove, Mejač br. Borštui-

ka, Liza sestre Vide Slugove, Janez br. Rudita Marinčiča, Drnolec br. Podlogarja in ostalih. Nekateri igralci so to pot prvič nastopili in so vloge prav imenitno rešili. Marko, br. Bronislava Battelinija, je bil prav dober, le izgovorjava bi morala biti razločnejša. Kakor vedno pa je bila izvrstna v vlogi Micke, sestra Albina Thalerjeva, ki ji je bil ob koncu II. dejanja poklonjen krasen šopek, kar je vzbudilo v dvorani navdušeno odobravanje.

Scenerija in razsvetljava sta bili na višku, pavze kratke, režija v rokah br. Drenovca izvrstna. Skratka: igra je bila na višku, za kar bodi vsem sodelujočim izrečena iskrena zahvala. Po tej poti naprej! J. H.

Narodni dobrotnik Franc Knaflič na zadnji poti

Smartno pri Litiji 12. aprila.

Se ni ovenelo cvetje, ki je bilo položeno na gonilo gospe Ivanke Knaflič, že je turobni smrtni zvonček šmarske bazilike oznanil faranom, da je za dobro soprogo odšel tudi naš »Franc«, tako smo splošno nazivali našega narodnega veterana — sivega »Sokola«, gasilca in Zvonaša, gospoda Franca Knafliča. Vsaj je bil vsem ustanovitelj in dobrotnik-podpornik. Iz ljubljanskega »Leonišč« je dne 8. t. m. došla tužna vest, da je nehale biti srce možu, ki je posvečal 75 let blagor svoji družini in narodu. Bil je podpornik vsega dobrega, ne oziraje se levo ne desno, dostikrat ni vedela desnica, kaj daje levica. Zadnje njegovo narodno darilo je bilo 10.000 Din za zgradbo Sokolskega doma. Na duši in telesu še čvrst se je veselil, kdaj se zastavi prva lopata za temelj, a tega ni dočkal. Kako spoštovanje je pokojnik užival, je pokazal pogreb, ki se je vršil dne 11. t. m. v Smartnem. Prišli so prijatelji in znanci iz vseh krajev, da se poklonijo manom pokojnega »Franc«. Točno ob 15. uri je g. dekan Ante Gornik z asistenco blagoslovil krsto. Zvonaši so zapeli »Blagor mu«, nakar je litijsko-šmarski Sokol otvoril sprevod, za Sokolom je stopala deputacija litijske gasilske godbe, nato gasilna družva; pred krsto pa pevsko društvo »Zvon«, nato duhovščina, za krsto pokojnikovi sorodniki znanec in prijatelj, med njimi: litijski sreski načelnik vladni svetnik Podboj, sodni svetnik dr. Tomaž Turato z gospodom sodnikoma Novakom in dr. Štiligojem in nepregledna množica pokojnikovih častilcev. Ko je sprevod prišel do cerkve, je Sokol napravil špalir, nakar so prenesli krsto v cerkev, kjer je duhovščina odpela »Liberor«. Po končanem cerkvenem opravilu se je začel sprevod pomikati skozi šmarsko vas proti mirodvoru, kjer je čakala svojega življenjskega spremljevalca pred par dnevi položena v grob gospa Ivanka.

Ko je duhovščina na pokopališču opravila svoje obrede, je zapel »Zvon« še »Vigred«, nakar so začele padati prve grude na krsto. Tu se je poslovil od svojega prijatelja in v imenu vseh starih Smarčanov g. Ferdo Tomazin. — Imenom zasavske lovke podružnice njen tajnik, nakar je gasilski rog zatrobil k molitvi. Pokojniku v zadnji pozdrav so se nagnili praporci, nakar so prve grude začele padati na grob nepozabnega prijatelja.

Velik požar v Kokri

Kranj, 13. aprila.

Danes dopoldne okrog 10. ure je začelo nenadoma goreti hiša Franca Roglja vulgo Hariža. Posestvo leži v spodnji Kokri na nekako 800 m visokem griču, na desni strani Jezerske ceste malo pred Globočnikovo vilo. Blizu Hariža se nahaja še posestvo Jožeta Rezmana vulgo Prodan. Sicer daleč na okoli ni nobene hiše.

Pri Harižu so ponoči stražili prašiče, ker je imela svinja mlade. Po neprevidnosti niso pogasili v hlevu oguja in je ostala tleča žerjavica. Nič hudega slutec je odšel gospodar Hariž danes dopoldne na semenj v Kranj.

Okrog 11. ure dopoldne pa je bilo obveščeno kranjsko gasilsko društvo, naj pride nemudoma z obema brizgalnima in z dolgo cevjo v Spodnjo Kokro. Odslo je takoj 5 mož z gasilskim

Jugoslavija očaruje...

njena solčna obala...
njena čarobna jezera...
in zobje njenih prebivalcev.

Njena obala obzarjena s svetlim solncem, njena jezera bogata redkih čarov so kakor zobje njenih prebivalcev dragocen dar lepe prirode. Ali zato vendar s preudarnostjo stotisoče Jugoslovancev neguje svoje zobje s Sargovim Kalodontom. Blagodejna pena te zobne kreme polepšuje zobje z blestečo čistoto in čuva usta nalezljivih kali.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

avtomobilom. Z njimi se je odpeljal tudi gospodar Hariž. Ko so prišli na lice mesta, so bili tam že gasilci iz Preddvora. Hariževe hiše ni bilo mogoče več rešiti. Komaj so se rešili živino. Pač pa se je gasilec posrečilo, da so obvarovali pred požarom blizu ležeče Podanovo posestvo. Harižu je pogorelo vse. Domačija, hlev in pod, vse je uničil požar, slamo s senom in orodjem vred. Ostalo je le golo zidovje. Škoda, ki jo je prizadejal Harižu požar znaša okrog 250.000 Din. Posestvo je zavarovano samo za 10.000 Din. Vzrok požara je neprevidnost, kakor je to običajno pri požarih na deželi.

Grozna nesreča v kranjski predilnici »Jugobrunec«

Delavec padel v kotel vrelega škroba.

Kranj, 13. aprila.

Danes okrog 8. ure dopoldne se je pripetila v tukajšnji tekstilni tovarni »Jugobrunec« grozna nesreča. 26-letni delavec Kovač Miha, rojen v Clevelandu v Ameriki in pristojen v Krško, si je hotel umiti od dekstrina umazane roke. Z loncem si je hotel natočiti vode. Vodovodna pipa se nahaja nad kotlom za škrob. Kotel drži kakih 500 litrov in je bil ravno takrat poln vrelega škroba. Nesrečni slučaj je hotel, da ni šel okrog kotla k vodovodu, ampak se je kar nag-

nil čez kotel k pipi in hotel natočiti vodo. Toda zmanjkalo mu je ravnovesja in padel je v vrel škrob notri do pasu. Takoj se je nagnil iz kotla. Vroča tekočina mu je snela z glave in telesa vso kožo. Grozne bolečine so mu zaprle sapo, da ni mogel govoriti. Mučila ga je strašna žega. Ust niti zapreti ni mogel. Nesrečnega so odpeljali z rešilnim avtomobilom kranjskega Gasilskega društva najprej k zdravništvu »Okrožnega urada za zavarovanje delavcev«, ki je odredil takojšen prevoz v Ljubljansko bolnico. G. Stan-ko Likozar, ki se je komaj vrnil z rešilnim avtomobilom iz Ljubljane, kamor je peljal Rotarja iz Besnice, ki je dobil težke rane z nožem, o čemer poroča »Jugoslovanc« obširno v današnji številki na drugem mestu. Nesrečni Kovač je med prevozom trpel neizrekljive bolečine. Ko so ga pripeljali v bolnico, je bil že napol mrtev.

Miha Kovač je bil, kakor je izvedel naš dopisnik od ravnatelja tovarne »Jugobrunec« g. ing. Knopa, izredno dober delavec, značajan in živahen mladenič, ki so ga vsi imeli radi. Vodstvo in delavci tovarne so bili vsi zelo razburjeni radi nesrečnega dogodka. Vsi so spraševali dve delavki o podrobnem poteku nesreče. Ti dve dekleti sta bili navzoči pri strašni nezgodi.

Razširjajte Jugoslovana!

Cuida:

Farnmor

Roman

46

Pozno zvečer je Marion Vavasour zapustila skozi neka stranska vrata svojo palačo, najela voz in se odpeljala do hotela de Londres. Bila je tako dobro ogrunjena in preoblečena, da bi je niti d' Etoiles ne spoznal.

Kočijaž je ustavljal pred hotelom ter pristopil k vratom voza, da sprejme nadaljnje ukaze.

»Pozvedite v hotelu, če bi mogla govoriti z lordom Cecilom Farnmorom,« mu je naročila.

Mož je šel po njenem ukazu in se vrnil čez deset minut.

»Mylord je doma, gospa; toda ne vedo, če vas bo hotel tako pozno sprejeti.«

»Ze dobro, da je le doma!«

Stopila je z voza in šla v hotel. Po kratkem razgovoru z višjim natakarkjem, kateremu je stisnila v roko dva cekina, mu je sledila po stopnicah.

»Vašo vizitko, gospa!« je zaprosil, ko sta bila gori.

Dala mu je vizitko, toda z napačnim imenom. Hotelski uslužbenec je stopil v lordove oboje, medtem ko je s kopreno zakrita ženska obstala pri priprtih durih in je mogla slišati, kaj sta onadva v sobi govorila.

»Neka gospa prosi mylorda za kratek pogovor,« je rekel hotelski uslužbenec.

»Grofica Lona! Ne poznam je. In ob tej uril Sicer pa naj vstopi!« je odgovoril Farnmor.

Mož se je vrnil, odprl vrata, pustil damo notri in odšel, zavidajoč angleškemu plemiču ta pozni poset.

Lord Cecil je vstal, ko je Marion St. Maur vstopila.

»Ali smem vprašati, gospa, kakšni srečni okolnosti se moram zahvaliti za to čast?«

Ona je molčala, on pa ji je primaknil naslanjač.

»Sedite, prosim. Na uslugo sem vam,« je nadaljeval.

Ni sedla in tudi ni odgovorila takoj. Blazni hipni pobudi sledeč, je pogumno nastopila to pot. Toda v tem trenutku jo je ves pogum zapustil. Spomnila se je, kako jo je pri zadnjem sestanku skoraj zadavil in groza jo je vuoviti obšla. Farnmor, ki je videl, kako se je zakrita ženska zdrznila, je stopil prijazno k njej.

»Kaj želite, gospa?«

»Rešite me, Farnmor, to je v vaši moči —.«

Brez nikakega uvoda je izustila te besede. Ko jo je on po glasu spoznal, se je opotekel nazaj. Njegova strast, ki se je izpremenila v sovraštvo, je še živela! Ta ženska je bila vendar nekoč njegova vest, njegov svet, njegovo nebo!

Toda v naslednjem trenutku se je obvladal, z jeklenimi brzdami je pridržal svoje občutke in njegovo obličje je bilo videti mirno, ravnodušno in kakor iz kamna izklesano.

»V moji moči je,« je odgovoril.

»Samo, če boste hoteli — ali boste hoteli?«

Nič ni odgovoril, toda okrog ustn mu je zaigral miren, hladen nasmeh, ki se ji je zdel bolj krut in neusmiljen od najtrpkjših besed, s katerimi bi ji mogel odgovoriti.

S pritaženim vzklikom je odgrnila črni plašč ter odkrila špansko mantiljo, ki jo je nosila pod njim. Krasna ženska je stala pred njim v vsej svoji lepoti; plinska luč je obsevala njene zlate lase, snežnobe, valujoče prsi in vso omamno postavo. Neboč je njena lepota podjarmila voljo krepkega moža, da je bil v njenih rokah podoban upogljivi bilki. Morda je v tej lepoti ostalo še kaj nekdanje oblasti. Tako je stala pred njim, ga zapeljivo gledala in vedno niže in niže so padale čipke z njenih ramen. Toda njegova volja je bila takrat železo, njegov nasmeh je ostal hladan in neusmiljen kakor prej, ko je rekel:

»Prepozno!«

Tedaj mu je obupno padla k nogam.

»Glejte,« je vzkliknila, »na kolenih sem pred vami.

Krivoč sem vam napravila in v vaši oblasti sem. Oskrunite me, kaznujte me, pretepite me, karkoli hočete. Toda bodite plemeniti! Vrnite dobro za zlo. Odpovejte se maščevanju! Pustite, naj Bog kaznuje zločin, katerega sem jaz zakrivila, pri katerem pa tudi vi niste nedolžni. Glejte, kako hudo sem se ponižala. Ali vam ni dovolj tega? Usmilite se me. Danes ste o meni raznesli neke govorice — jutri jih lahko prekličete. Lord Vavasour umira. Če ne izdaste dedičem resnice, si ne bo nihče upal kratiiti mojih pravic. Samo to vas prosim: prihranite mi bedo in zasmeh — prihranite mi to —!«

»Slovenec« v odgovor in pojasnilo

Po svojih beograjskih informacijah smo zavrnili netočno poročanje »Slovenec« o načrtu novega rudarskega zakona. »Slovenec« je nato objavil daljši odgovor, v katerem je vztrajal pri svojih trditvah. Kljub temu pa je pravilno samo naše stališče, kar moremo tudi dokazati.

Ker se je baš te dni mudil v Ljubljani g. minister za gozdove in rudnike inž. Dušan Sernee, ga je obiskal naš urednik in ga zaprosil, da se izjavi o polemiki, ki je nastala zaradi novega načrta rudarskega zakona med »Slovencem« in »Jugoslovanom«. G. minister se je urednikovi prošnji najljubeznejše odzval in izjavil, da je »Jugoslovan« popolnoma pravilno poročal. Vse, kar smo napisali o načrtu novega rudarskega zakona, drži.

Mnenja smo, da je po tej jasni izjavi g. ministra Serneca vsaka nadaljnja beseda odveč, ker je pač njegova izjava v tej stvari edino merodajna. Upamo zato, da bo tudi »Slovenec« upošteval to izjavo in spoznal, da so pač njegova izvajanja morala sloneti na starejšem načrtu, ki ni več aktualen.

b Patrijarh Varnava za združitev cerkva. V velikonočnem pastirskem pismu, ki ga je izdal patrijarh Varnava v petek, je povdarjeno, da je šla pravoslavna cerkev vedno za Kristusovimi stopinjami in skozi ponižanje k zmazi. Mnogi so bili ogroženi spricho trpljenja, kateremu je izpostavljena pravoslavna cerkev v Rusiji, toda ves pravoslavni svet žaluje spricho žalostnega položaja ruske cerkve. Pravoslavna cerkev moli za združitve vseh cerkva in rada sodeluje z vsemi cerkvami, ki so dobre volje pri velikih nalozah, posebno pa pri utrditvi mednarodnega miru in pri razširjanju duha krščanske ljubezni do bližnjega in krščanskega usmiljenja. H koncu priporoča patrijarh svojim vernikom, naj se drže vere svojih očetov.

b Zanimiv pogreb. Stevilni sportniki so v nedeljo spremili na zadnji poti v Zagrebu ponesrečenega sportnika Karla Bewilacque-a, ki se je smrtno ponesrečil pri zadnjih dirkah v Budimpešti. Pokojnika, ponesrečenega motokliska, je spremljalo pri pogrebu 150 motokliskov in 15 avtomobilov, ki so peljali 30 vencev.

b Neznane zgozore. V soboto je izbruhnil požar v gostilni Cmok v Zagrebu. Podstrešje hiše je popolnoma zgorelo, z njim pa tudi neki neznanec, katerega so pri gašenju našli v kotu podstrešja zgozelega. Zadušil ga je dim, nato so ga na plamenih vsega obžgali. Sodi se, da je neznanec splezal na podstrešje in si prižgal cigareto, nato pa vrgel ogorek na tla in zaspal. Rodbina Fenkovičeva, ki je stanovala v hišici si je rešila življenja in tudi opravo.

Gelje

* Uradni dan sreskega gremija trgovcev v Celju za člane trgovce v rogaškem sodnem okraju se vrši v sredo 15. t. m. od 9. do 12. ure v Rogatec v posebni sobi kavarne Sporn.

* Smrtna kosa. Včeraj zjutraj je v Košnici št. 15 nenadoma zadet od srčne kapi umrl 21-letni Slangor Martin, sin znane posestniške roduine. V nedeljo zvečer je bil še popolnoma zdrav, zjutraj pa so ga našli njegovi domači mrtvega.

Pevski večer Pavle LOVŠETOVE 18. aprila t. l. v Ljudskem domu.

* Koncert »Olije« v nedeljo popoldan v Narodnem domu je zelo uspel. Zbor je zelo napredoval in se mu vidi, da je preko zime pridno vadil, za kar gre vse priznanje neumornemu pevovodji g. Videčniku. Navzočemu skladatelju g. dr. Schwabu Antonu, čigar »Večer na morju« so prvi brezhibno izvajali, je bilo poklonjeno cvetje.

* Borza dela v Celju išče 5 hlapcev h konjem, 2 kočijaža, 8 hlapcev h govodi in za poljska dela, 2 kravarja, 1 viničarja, 1 vrtnarja, 1 koljarja, 3 sodarje, 1 kovača, 2 čevljarja, 1 predica in kodralca žime, 1 naznašalec kruha, 1 sladoleparja, 1 pomožnega delavca, 2 mizarja ter po 1 sodarskega, kovaškega, mlinarskega, pekovskega in brivskega vajenca, 40 kmetijskih dekel, 1 kmetško varuško, 5 poljskih delavcev, 1 perico, 3 natakariče, 4 hotelske kuharice, 4 kuhinjske služkinje, 5 servirk, 1 hotelsko sobarico, 1 navadno delavko, 8 kuharic, 12 služkinj ter 1 življilsko vajenka.

* Mestni kino predvaja danes, v sredo in četrtek zvočni vefilim »Markiza Pompadour« z Anny Ahlersovo in Ernst Verebesom.

* Nenavadne nesreče. Delavec v železarni v Štorah Jager je našel pred drevi na skladišču starega železa neko cev, ki jo je vzel domov. V nedeljo je na tej cevi nekaj popravil, da bi jo uporabil za neko domačo stvar. Cev pa je bila stara zarjavela puškina cev in je v njej tičal star naboj. Ko je Jager s klavirjem tolkel po cevi, se je naboj nenadoma sprožil in zadel v sobi se nahajajočo 25-letno Jagrovo ženo Marijo v levo koleno in ga zdrobil. Domači zdravnik je nudil ženi prvo pomoč, potem pa je takoj telefonično pozval celjsko rešilno postajo, ki je Jagrovo z rešilnim avtomobilom prepeljal v celjsko javno bolnico. Nesrečna žena ima komaj 10 dni starega otroka, ki so ga morali z materjo vred peljati v bolnico.

* Izgube. V mestu je bila izgubljena srebrna verižica, vredna 400 Din. — Neka služkinja je izgubila na Glavnem trgu par zlatih uhanov. — Krošnjar Rogle Martin z Brega je na poti od Celja do Hrasnika izgubil svojo krošnjarsko knjigo, v kateri je bilo 400 Din. Najditelji naj oddajo stvari na policiji.

* Policijska kronika. Iz ljubosumnosti sta se stepla O. J. ter O. Karl. V Gubčevi ulici seveda, Karl je tekmeču izbil celo zob in se bo moral zagovarjati radi telesne poškodbe. S. Josip pa je na stanovanju svoje sestre v Razlagovi ulici razgrajal in grozil sestri ter njenemu možu z nožem, da ga je morala policija zapreti.

Jz Dravske banovine

d Konferenca zbornice TOI v Beogradu. V zvezi z odredbami finančnega ministrstva o prijavi prednosti zalog pri trgovcih, ki so svojim dobaviteljem dolžni določene vsote denarja za blago, ki je bilo prodano na kredit v času od 1. oktobra 1922 do 31. marca 1931, se bo vršila na predlog raznih zbornic v sporazumu z beograjsko zbornico konferenca dne 17. t. m. v dvorani industrijskega doma ob 9:30 dopoldne. Centrala industrijskih korporacij je povabila na to konferenco vse zbornice za TOI in vse člane uprave. Prizadeti krogi upajo, da bo finančno ministrstvo podaljšalo rok do konca tega meseca. Odredbo o popisu blaga in njegove vrednosti je ministrstvo s pojasnilom, ki je bilo objavljeno 8. t. m., preklicalo.

d Nameščenje zdravnikov v bolnicah. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je predpisal dodatek k pravilniku o organizaciji notranjega dela in službe v državnih bolnicah. Po tem dodatku se sme namestiti v enem oddelku le toliko zdravnikov prostovoljcev, kolikor je asistentov in sekundarnih zdravnikov, razen kliničnega osebja skupaj. Zdravniki prostovoljci se smejo v bolnicah namestiti samo na podlagi izkaza oddelkovega šefa in upravnika bolnice, da imata dobro mnenje o njih. Zdravniki prostovoljci smejo delovati v enem oddelku toliko časa, kolikor je predpisano za sekundarne zdravnike. Zdravniki prostovoljci se v službi ne smejo pustiti nadomestovati po plačanih bolniških zdravnikih. V operacijskem oddelku in v oddelku za ženske bolezni in porode ne smejo samostojno operirati. Od bolnic in bolnikov, ki so jih oni poslali v bolnico, ne smejo zato pobirati nikakih honorarjev. Nimajo pravice do plače. V bolnici ne smejo potemtakem dobiti ne stanovanja ne hrane. Tudi pravico do hrane po režiji, ceni nimajo za časa službovanja. Zdravniki prostovoljci ne smejo na svojih zdravniških tablah in napisih, ki jim služijo za oglaševanje svoje privatne prakse, rabiti označke: bolniški zdravnik, V bolnici smejo službovati najdalje 4 leta. V izjemnem slučaju in samo po priporočilu šefa bolniškega oddelka in ravnatelja bolnice se sme ta rok podaljšati za leto dni.

d Sejem. Dne 23. aprila bo pri Sv. Juriju v Slov. goricah živinski in kramarski sejem. Prodajalec in kupci se vljudno vabijo.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

d Narodna strokovna zveza za rudarje. Na telefonsko in osebno sporočilo iz Trbovelj, da je trboveljska družba popolnoma ustavila obrat, je predsedstvo Narodne strokovne zveze takoj odposlalo brojave min. predsedniku generalu Petru Živkoviću in ministru za šume in rudnike g. inž. Dušanu Sernecu ter zaprosila za nujno pomoč. Narodna strokovna zveza je opozorila min. predsednika in ministra za šume in rudnike o veliki bedi, ki vlada med rudarji in o obupu, ki se je pojavil v njih vrstah. Zaprošila je, naj se takoj zagotovijo državna naročila, da se delo prične. Predsedstvo je tudi takoj sklenilo, da se zglašijo posebna deputacija pri banu g. dr. Marušiču in ga zaprosi pomoči, kakor tudi intervencije v Beogradu. Narodna strokovna zveza je s tem svojim činom ponovno pokazala, da budno čuva nad našimi rudarji, ki so v tej gospodarski krizi največji siromaki. Zelimo, da bi prišla pomoč rudarjem čim prej in da bi tudi njih praznovanje ne trajalo predolgo.

d Državna gozdna drevosnica v Kočevju ima na razpolago še okoli 50.000 2 let. leporastih sadik gozdnega (belega) bora po ceni 90 Din na 1000 komadov. Naročila je nasloviti na Državno gozdno drevosnico v Kočevju.

d Redka rastlina. V gozdu tik nad Mokronogom na Smetovšču krasno cvete opojno duhteča rastlina volčim, ki je zaradi svoje redkosti zaščitena; tudi v trebeljskih gozdovih je dobiti to rastlino.

Ljubljana

Torek, 14. aprila 1931: Tiburcij; pravoslavni: 1. aprila, Vaskršni torek.

Nočno službo imajo lekarne K met na Dunajski cesti, Levstik na Resljevi cesti in Bohine na Rimski cesti.

* Novi zakon o davku na poslovni promet in njega izvajanje je predmet javnega predavanja, ki ga priredi Trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani v četrtek 16. aprila t. l. ob pol 21. uri v restavracijskih prostorih »Zvezde«. O tem važnem davčnem problemu izpregovori g. Franc Zagar, konzulent Zbornice za TOI v Ljubljani, ki vsestransko pozna to važno in pereče davčno vprašanje. Vstop je brezplačen. Gostje so dobrodošli.

* Davkoplačevalci se opozarjajo, da je reklamacijski odbor pri Dravski finančni direkciji v Ljubljani skličen k zasedanju za dan 20. aprila t. l. Pri davčni upravi za mesto v Ljubljani vlozene in še ne rešene pritožbe proti definitivni odmeri pridobnine in davka na poslovni promet za davčno leto 1930 in prejšnjega leta bo reklamacijski odbor razpravljaval v torek 28. aprila t. l.

* Baletni večer v naši operi. Solista beograjskega baleta ga. Ksenija Grunt in g. Anapol Zukovski privedita danes 14. t. m. v opernem gledališču baletni večer. Med posameznimi baletnimi točkami zaigra nekaj klavirskih koncertnih komadov pianist Konradi, ki spremlja vse baletne točke na klavirju. Kritike, ki jih imata tako ga. Grunt kakor tudi g. Zu-

kovski, nam garantirajo, da bo ta večer lep umetniški užitek. Posebno opozarjamo na kostume, ki so vsi iz najznamenitejših pariških ateljejev. Plesi so izvedeni na podlagi koreografije Oige Preobraženske, bivše carske primabalerine, dalje ge. Fansai, šefinje šole za orientalske plesse v Parizu in priznane umetnice ge. Margarete Fromanove, šefinje zagrebškega baleta. Obisk večera najtopleje priporočamo. Cene običajne operne.

* Opozarjamo na današnji oglaševalski Derenda. 1047a

* Grafenauerjev večer pri Struklju. V soboto zvečer se je vršil pri Struklju prijateljski večer v čast koroškemu narodnemu prvoboritelju g. Ivanu Grafenauerju. Večera se je udeležilo mnogo koroških Slovencev. V imenu Kluba koroških Slovencev je Grafenauerja prisrčno pozdravil namestnik državnega pravnikar dr. Fellacher, ki je stavil Grafenauerjeve zasluge za Koroško.

* Občni zbor Društva upravnih pisarniških uradnikov. Na občnem zboru Društva upravnih pisarniških uradnikov, ki se je vršil pri Mikliču in so se ga udeležili tudi delegati z dežele, je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik Ignacij Rus, odborniki: Šlajmer, Kardenar, Veda, Jurca, Blanč, Zifma Mislej, Obradović, Slana in Zajc; namestniki: Čeplar, Valentič, Veber in Črnelj; revizorja: Sotelshek in Pleničar, namestnik Kuhar.

* Odprta noč in dan so groba vrata. Umrla so: Marija Skušek, roj. Nachtigal, 76 let stara, soproga finančnega svetnika v pok., Pred škofijo 3; Ivan Nachtigal, 62 let star, sodarski pomočnik, Izanska cesta 22; Julijana Novak, 54 let stara, tovarniška delavka, Vidovdanska cesta št. 9. Naj počivajo v miru! Žalujočim naše sožalje!

* Javno predavanje. V sredo 15. aprila t. l. ob 20. uri predava v dvorani glasbenega društva »Slog« ravnatelj OUZD g. dr. Joža Bohinje o predmetu: »Najvažnejši socialnopolitični zakoni«. Vabimo vse železničarje kakor tudi širše občinstvo, da se tega poučnega in zanimivega predavanja udeleže.

* Tečaj za strojevodje zaključen. Pred kratkim je bil zaključen šestmesečni tečaj za strojevodski naraščaj. V soboto so bili končani izpiti. Izpit so prestali vsi kandidati. Da proslave svoj uspeh, so se zbrali učenci s predavatelji vred pri »Nacetu«. Bil je zares lep večer, ki bo ostal vsem v spominu.

* Oddaja košnje mestnih potov. Mestno načelstvo v Ljubljani daje vsem zainteresentom na znanje, da se bo v nedeljo 26. aprila ob 13. uri vršila javna dražba košnje mestnih potov in štrardonov na Barju, in sicer v gostilni Jakoba Vidmarja na Izanski cesti. Vsakoletna običajna dražba v zadevi oddaje košnje mestnih potov in štrardonov Trnovskega, Karlovskega in Poljanskega predmestja se bo vršila v nedeljo 3. maja t. l. ob 13. uri v gostilni pri Koscu na Opekarski cesti.

* Čigav je denar? Našla se je v vlaku večja vsota denarja. Izgubljen naj se javi na postaji Ljubljana glavni kolodvor.

* Dva požara. V nedeljo popoldne je pričelo goreti na Grmadi. Požar, ki je trajal pozno v večer, je napravil posestnikom gozdnih parcel precejšnjo škodo. V nedeljo je gorelo tudi v Obrijah v hiši posestnika Ivana Marna. Požar je napravil okoli 2500 Din škode.

* Nesreče in pretepi. V ljubljansko bolnico so pripeljali več ponesrečencev in žrtev pretepev: V tovarni »Jugobruna« v Kranju je bil zaposlen 25-letni delavec Miha Kovač. Dopoldne ob 9. je med delom tako nerodno stopil na stavbnem odru, da je izgubil ravnotežje in padel v kotel vrelega škroba. Vsega opečenega so potegnili iz kotla in ga prepeljali v ljubljansko bolnico. Njegovo stanje je brezupno. — V Zgornji Besnici pri Sv. Joštu je napadel železniški čuvaj Ivan Kozjek posestnikovega sina Antona Rotarja, ki se je tam nudil s svojim dekletom, in ga zabolal v glavo, prsa in levo roko. Tudi Rotarjevo stanje je zelo resno. — V gostilni Bartol na Studencu je družba fantov napadla 30-letnega poljskega dinarja Alojzija Pintarja in ga pošteno obdelala. Pintar je zadobil hude notranje poškodbe, poškodovano pa ima tudi levo roko. — V Mostah si je zlomila levo roko 2-letna hčerka dinarice Rozalija Zalajnik. — Istotam je neki voznik povozil 6-letnega Viljama Jerino. — V bolnico je morala tudi 13-letna hčerka posestnika Veronika Novak iz Einspillerjeve ulice št. 17 ki si je poškodovala desno roko.

Maribor

m Šahovski velemejster Spielmann v Mariboru. V nedeljo popoldne se je z dunajskim brzovlakom pripeljal na tukajšnji glavni kolodvor avstrijski šahovski prvak in velemejster g. Rudolf Spielmann, ki potuje na turnejo po naši državi. Sprejeli so ga številni zastopniki tukajšnjega šahovskega kluba. Po kratkem odmoru je velemejster odpotoval dalje proti Zagrebu.

m Otvoritev nove knjižnice. Katoliško prosvetno društvo v Koškadih je otvorilo v nedeljo novo javno ljudsko knjižnico, ki bo za izobrazbo te naše predmestne občine velikega pomena.

m Občni zbor vinarke podružnice. Vinarska podružnica v Mariboru bo imela v soboto 18. t. m. ob 13. uri pri Orlu svoj letošnji občni zbor z običajnim dnevnim redom.

m Prva letošnja tombola. V nedeljo popoldne je bila na Trgu svobode prva letošnja tombola, katero so priredili poštni uslužbenci. Obisk je bil zelo velik, pa tudi dobitkov je bilo precej. Prvo tombolo, kompletno spalnico, je dobil Renat Uršnik, trgovski pomočnik; drugo, šivalni stroj, Marija Pelc; tretjo, žensko kolo, Antonija

Zelezinger, zasebnica; četrto, pitanega prašiča, Roza Janočeva, zasebnica; peto, fantovsko kolo, Franc Klemenčič, klepar; šesto, sukno za moško obleko, Danica Millčeva, žena uradnika; sedmo, kuhinjsko posodo, Julija Lepenkova, delavka; osmo, servis za 6 oseb, Ljuba Čepičeva, zboristka; deveto, otomano, Franc Markl, pismonoša; deseto, fotografski aparat, Alojzija Verglova, delavka. Prireditelji tombole se iskreno zahvaljujejo vsem darovalcem dobitkov.

m Iz gledališča. Premijera zanimive francoske družinske komedije »Leseni konji« bo danes, v torek zvečer. Zrežiral je komedijo g. Jože Kovič. Jutri, v sredo zvečer, bo baletni nastop Ksenije Gruntove in Anatoła Žukovskega. V četrtek se bo ponovila Kalmanova operela »Cirkuška princesa«. V soboto, dne 18. t. m. bo pa nastopil zopet trio ge. Brandlove.

Radi kvalitete in cene — samo »Karočevlje!« 985

m Poroke. Pretekli teden so se v Mariboru poročili: Izidor Bremeč, mlinar in gđ. Frančiška Muhičeva, tkalka; Ivan Dold, čevljar in ga. Viljemina Weberjeva, šivilja; Miha Iskrač, železniški uradnik in gđ. Julijana Babičeva, gospodinja; Robert Pražnikar, mizar in gđ. Roza Valisova, delavka; Alojzij Kosi, zasebni uradnik in gđ. Hildegarda Kollerjeva, zasebnica; Franc Lorbec, delavec in gđ. Roza Medonikova, kuharica; Janez Lah, mesar in gđ. Marija Viherjeva, zasebnica; v Ljubljani pa se je poročil Franjo Uršič, sodni pisar z gđ. Auro Serdinškovo, šiviljo. Bilo srečno!

m Smrt. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Jakob Sonnenwald, mestni stavbenik, star 63 let; Romana Osana, učiteljica, stara 55 let; Josip Fabian, brivec, star 26 let. Ivan Keršič, poštni poduradnik, star 69 let in Janja Zupanova, učiteljica, stara 20 let. Naj v miru počivajo!

m Nezgoda v vinotoču. V vinotoču Peklar v Kamnici se je v nedeljo popoldne rnil z zdrobljenim kozarcem na zapesstu desne roke 27-letni čevljarjski mojster Friderik Potisk. Prvo pomoč so mu nudili na rešilni postaji.

m Nesreča nogometaša. Pri nogometni tekmi na Pragerskem v nedeljo popoldne je Josip Kajnc tako nesrečno padel, da se je nevarno notranje poškodoval. Prvo pomoč mu je nudil domači zdravnik dr. Klasič. Nato so ga prepeljali v mariborsko bolnico.

m Poškodba v delavnici. V delavnici kolarškega mojstra Lešnika v Taborski ulici je cirkularka večraj tako težko poškodovala 21-letnega pomočnika Ivana Krambergerja, da je morala posredovati rešilna postaja, ki ga je prepeljala v bolnico.

m Nezgoda delavke. V tekstilni tovarni Doctor & dr. si je večraj pri delu 20 letna tkalka Marija Žizek nevarno poškodovala desno nogo. Zdravi se v bolnici.

m Nezgoda delavca. Pred kavarno »Astoria« se je v nedeljo dopoldne vsled epileptičnega napada zgrudil nezavesten na tla delavec Franc Pust. Pozvani rešilni auto ga je odpeljal domov.

m Zreblji v železcu. Po nesreči je v soboto požrl mizarjski pomočnik Ciril Spur tri zrebličke. Moral je tudi on v bolnico.

m Nesreča pri kuhanju. Na stanovanju v Stritarjevi ulici se je v soboto pri kuhanju polila s kromom 18-letna šiviljska vajenka Rozalija Furekova. Morala je v bolnico.

m Napad zaradi šale. V nedeljo zvečer sta stala na oglu Splavarske ulice delavca Gregor Kanibalski in Nikola Molov, ko se je mimo pripeljal na kolesu 31-letni električar Rudolf Straus. Molov mu je postavil pred kolo palico, katero je Straus srečno prevozil, na to pa se je obrnil, ga napadel in pretepel tako močno, da se je Molov nezavesten zgrudil na tla. Prvo pomoč je Molovu nudil rešilni oddelek ter ga nato prepeljal domov. Zadeva se bo zaključila pri sodišču.

m Umoriti se je hotel. V neki gostilni na Aleksandrovi cesti si je v nedeljo zvečer pre-rezal žile na levi roki krog 40 let stari zasebni uradnik P. M. Samomorilni poskus so navzoči takoj opazili in so P. M. z rešilnim avtom prepeljali v bolnišnico. Zakaj se je hotel umoriti, ni znano.

m Tatinska služkinja. Letos dne 25. marca je pri odvzetnikovi vdovi Mariji Jurčević v Studencih prevzela pošel služkinje 24 letna Marija S. Dne 30. in 31. marca se je gospa vselila v drugo stanovanje in to priložilo je služkinja porabila za krajo. Ukradla je za okrog 3000 Din gotovine. Sreče pa ni imela. Tatvina se je razkrila in v nedeljo so tatvico aretirali. Del ukradenih stvari so že našli.

Trbovlje

Pogreb babtista.

Včeraj se je pomikal po naši dolini pogrebni spreved nekega člana babtistične verske sekte, ki šteje v naši dolini nekaj članov. Pogrebni obred se je precej razlikoval od katoliškega verskega pogrebnega obreda. Kot posebno zanimivost beležimo, da se je vršil brez križa in da ni bilo opaziti med prisotnimi nikakega žalovanja, marveč se je slišalo ubrano petje. Sprevedu se je priključilo mnogo radovednežev, ki so se zanimali za verske obrede babtistične verske sekte.

Prekmurje

Ustreljen na begu. Kozlar iz Trnja je prodajal okrog Dolnje Lendave kresilne kamne, ki so bili najbrž pritihotapljeni iz Avstrije. Finančni stražniki so ga zasledili in ga peljali v Doljo Lendavo v zapore. Kozlar pa je med potjo hotel pobegniti in ker na trikratni poziv ni obstal, je stražnik ustrelil ter ga smrtno zadel.

Cankova, 80-letni žid P. Sigismund se je obesil iz neznanega vzroka. Gotovo se mu je zmedlo!

Turnišče. Ko so se peljali sejmarji od Benedikta in prišli v dolino, je ščap Ivan iz Turnišče obstal, da bi odvril voz, ki je bil po klancu zavret. Ko je bil pri kolesu, je slišal po bregu ropot voza, ki se je naglo bližal. Ko pa je odpel verigo, je velel hčerki, ki je bila na vozu, naj počene. V tistem hipu so ščapa pomandrali konji in ga razmesarili po obrazu, mu izbili tri zobe in najbrž zlomili roko. Povožil ga je neki lončar iz Filoveca.

Vrsta nesreč in senzacij v Kranju in okolici

Kranj, 12. marca.

Nekateri ljudje verjamejo, da je 13. dan v mesecu nesrečen datum. Ravnatelj tekstilne tovarne »Jugobrunec« v Kranju g. ing. Knop je pravil našemu dopisniku, da so se vse nesreče v »Jugobrunec« v Jugoslaviji in v Češko-slovaški zgodile večinoma 13. v mesecu. Danes in včeraj razburjajo vse mesto vesti o večjih nesrečah in senzacijah, o katerih tu podrobno poročamo:

Nesreča dveh motociklistov

Lepo nedeljsko popoldne je izvabilo meščane, da so odšli iz mesta v okolico. Nekateri peš, drugi z avtomobili ali pa z motocikli. Okrog 18. ure se je pripetila na državni cesti blizu gostilne »Pri Kronici« nad Kranjem precej občutna nezgoda.

G. Miro Kobi, trgovski pomočnik iz Ljubljane, se je odpeljal s svojim »Harley«-jem iz mesta. Z njim je sedel na motorju njegov prijatelj g. Pollak Marjan. Na odprti cesti sta vozila približno s hitrostjo 60 km. Za njima je privozil g. Joža Krenner na »Arielu«, ki ga je šele prejšnjega dne kupil. Vozil je malo hitreje kot Kobi. Ker ni bil še vaju nove znamke, ni mogel takoj prehiteti Kobija in Pollaka in se je zalezel ob njihovo motorno kolo. Sunek je bil precej močen. Krennerja je vrglo ob cestni jarek, kjer je ležal nezavesten. Pobil se je zlasti po roki. Pollak ga je dvignil in z umetnim dihanjem obudil. Toda tudi Pollak in Kobi sta bila precej ranjena, ker so jima pozneje začele otekati roke in noge, dočim je Krennerjeva poškodba lažja. »Harley« je ostal cel, »Ariel« pa je malo poškodovan. Vsem trem je nudil prvo pomoč zdravnik dr. Josip Bežič.

Dvoboj z nožem v Besnici pri Kranju

Kranj, 13. aprila.

Te dni se naši fantje-reakruti poslavljajo od doma. Taka poslavljanja so navadno združena s prekomernim pitjem. Pijančevanju pa sledi običajno prepiranje in tepež.

V Zgornji Besnici so se zbrali v nedeljo večer fantje v gostilni župana Paplerja. Med njimi je bil tudi 21-letni Tone Rotar, ki bi moral v petek odriniti k vojakom. Sedel je v družbi svojega dekleta Angele Kozjekove in njene sestre. Pri Kozjekovih, vulgo Bošnjegovih, je 5 deklet in je jasno, da se fantje tam pridno ženijo. K eni izmed njih je zahajal tudi Kozjek Janez, vulgo Španov, ki pa z dekletom ni bil nič v sorodu, čeprav je istega imena. Njegov oče, 50-letni čuvaj železniške proge od Kranja do Podnarta pa s tem ni bil nič kaj zadovoljen.

Okrog desetih ponoči pride tudi stari Špan v Paplerjevo gostilno. Bil je že precej vinjen. Ko zagleda Rotarja s Kozjekovima dekletoma, začne takoj izzivati: »Torej to so tiste zale Bošnjekove punce?« Rotarja je to seveda takoj razdražilo in je zavrnil Špana. Oba sta si v sorodu; Špan ima sestro Rotarjeve matere za ženo. Začel se je pravi prepir, ki se je končal s tem, da sta oba zapustila gostilno. Na poti iz gostilne potegne Špan iz žepa nož in sune Rotarja najprej po glavi, potem pa še v desno stran prsi. Obe rani ste dolgi po 10 do 12 cm. Rotar se je nezavesten zgrudil na tla. Kri mu je lila v silnih curkih. Razburjeni vaščani, ki jih je nenaden nesrečen dogodek zbudil iz spanja, so takoj Rotarja naložili na voz in odpeljali v Kranj. Okrog tričetrt na eno so bili že pri zdravniku dr. Josipu Bežku, ki je ugotovil, da ima Rotar na glavi prerezanih par žil arterij. Zašil mu je obe rani. Nesrečnejš je med potjo izgubil mnogo krvi. Zdravnik je takoj odredil prevoz v bolnico. Poklicali so g. Stanka Likozarja, ki ga je prepeljal z rešilnim avtomobilom v Ljubljano.

Vse nesreče je kriv stari Špan, ki se je mešal med fante in jih dražil. On in fantje so bili

Potovanje po zvezdi večernici

46.

Prijateljta sta se spočila, pregnala pre-stano grozo in odšla dalje, da bi poiskala konjičke in Cučiručki. Našla sta jo šele pod goro. Konjička so se bili porazgubili in kušarica je sedela sama pod veliko skalo in dremala. Dušan in Danica sta jo prebudila in ji povedala, kako so ju napadle žabe in kako sta se jih ubranila. Potem so vsi trije južinali.

seveda že precej vinjeni. Špan je alkohol tako prevzel, da se ni več obvladal. Naše kmetijsko ljudstvo se še ne zaveda žalobog, kolikó zlo je alkohol in koliko preprirov in nesreč bi bilo manj, če bi bili bolj vzdržni.

Razpečevalka nosljanca in saharina prijeta

Kranj, 13. aprila.

Barbara Vidmar iz Javornika pri Jesenicah je znana financeri in orožnikom kot stara prodajalka saharina in nosljanca, ki ju prodaja pod roko svojim skritim odjemalcem. Že večkrat so jo zasačili pri tem prepovedanem poslu, pa se še ni spametovala. Že v novembru lanskega leta

jo je zalotila kranjska finančna kontrola nekega ponedeljka dopoldne, ko je prodajala na trgu avstrijski tobak za nosljanje. Danes dopoldne pa jo je zalotil na kranjskem kolodvoru finančni podpreglednik, ko je nesla nekaj tega dišečega tobaka v mesto. Odpeljal jo je v pisarno finančne kontrole, kjer jo je nadzornik g. Torkar zelo ostro prijel. Vzeli so ji tobak. Vendar je g. Torkar sumil, da ima gotovo še kaj s seboj, čeprav je zatrjevala, da je vse pokazala. Zagrozil ji je, da bo postal po babico, ki ji bo preiskala obleko in perilo. Tega se je Vidmarjeva tako prestrašila, da je privlekla izpod krila štiri zavitke saharina. Tobak so obdržali pri financeri, ker je to monopolski predmet. Radi saharina pa se bo morala zagovarjati pri sreskem načelniku.

„Mokranjac“ v Ljubljani

Sprejem na ljubljanskem kolodvoru

Ljubljana, 13. aprila.

Danes dopoldne se je pripeljal v Ljubljano pevsko društvo »Mokranjac« iz Skoplja, ki priredi drevi koncert v Filharmoniji. Na kolodvoru so se zbrali k sprejemu zastopniki raznih kulturnih društev. Godba dravske divizije pod vodstvom višjega kapelnika podpolkovnika dr. Čerina jim je zaigrala pozdravno koračnico, nakaž so se vrstili pozdravni govori. Kot prvi je pozdravil bratske goste prosvetni šef dr. Lončar. V imenu mestne občine ljubljanske jih je pozdravil občinski svetnik dr. Subić, v imenu saveza JPD, v imenu Hubadove župe in vseh pevskih zborov dr. Švigelj, v imenu Glasbene

Matice dr. Kreč, v imenu Pevske zveze duhovnik Lavrič, v imenu učiteljskega pevskega zbora učitelj Zupančič, v imenu državnega konservatorija ravnatelj Hubad, v imenu ljubljanskega zbornega pevstva Zorko Prelovec in v imenu pevskega zbora »Ljubljane« g. Sturm. Ko se je zahvalil za pozdrave predsednik »Mokranjaca« dr. Voja Radovanović, profesor filozofske fakultete v Skoplju, se je formaliziral z godbo Dravske divizije na čelu sprejema, ki je krenil po Masarykovi in Miklošičevi cesti do Prešernovega spomenika, kjer je bil razhod. — Povsod, kjer se je sprejema pomikal, so bile prirejene bratskim gostom prisrčne ovacije.

Prvi transporti prekmurskih sezonskih delavcev

Pred odhodom na kolodvoru v Murški Soboti

Pretekli teden je odrinil iz Murske Sobotice prvi transport sezonskih delavcev. Letos zopet, kakor vsako leto, bo odšlo iz Prekmurja do 10.000 delavcev v tujino za kruhom, ker ne morejo najti v domačem kraju zaposlitve. Zelo pereče je delavsko vprašanje v Prekmurju. Vsi čutimo, da je prišlo nad nas siromaštvo. Povojni časi so minuli, danes pa kmet težko proda svoj pridelek in živino, in če jo proda, dobi za njo tako malo, da nima živine ne denarja. Da bi se pa vsi zaposlili s poljskim delom, pa tudi ni mogoče, že radi tega ne, ker smo pregosto naseljeni.

Poljčane

Prva sokolska akademija je na belo nedeljo prav lepo uspela. Sumrova dvorana je bila navzlic temu, da je zunaj vabilo sonce v toplo naravo, napolnjena do zadnjega kotička. Navzoči so vse točke programa, ki je bil dokaj dobro izbran, nagradil z oduševljenim ploskanjem. — Akademijo je otvoril brat starosta s primernim kratkim nagovorom. Sledil je nastop 6 članic, z vajami s snopi. Ta in 3. točka programa (vaje 6 članic s siti). Je bila za nas povsem nekaj novega. Prisotnim je ta prvi telovadni nastop izredno ugajal in bi radi gledali še in še... Zato želimo pri drugi akademiji videti nastopiti še vse ostale oddelke. Za začetek precej tvegane vaje so izvajale naše sestre dokaj skladno in gre pridni načelnici, kot sodelujočim za trud in požrtvovalnost vse priznanje. Predvsem pa zahvala tudi župni načelnici, ki je vaje spremljala na klavirju. — Vmesne točke akademije so izpopolnile srčkane deklaracije dece in pa nastop pevskega odseka, ki nam je pod vodstvom br. Jenka Zivka iz Studence zapel nekaj prav lepih pesmi. Za zaključek je sledila

Vse to sili naše ljudstvo, da si poišče zaslužka v tujini. Malo se jih stalno izseli, zato imamo največ sezonskih delavcev.

Naše delavce imajo vsi radi, ker so delavni, spretni ter skrbni. Dokaz, da Nemci vprašujejo vedno bolj po naših delavcih. Letos jih bo šlo v Nemčijo do 1500. Za svoje dobro ime pa bodo morali delavci sami tudi skrbeti. Pаметen delavec bo rajši v nedeljo in praznik čital dobre časopise ali knjige in si poiskal poštene zabave, kakor da bi nesel v gostilno težko prisluženi denar, kar mu bo gotovo v večjo korist kakor popivanje.

enodejanka Fr. Zolna »Brat Sokol«, ki je pod vodstvom br. A. Zivka tudi prav gladko šla preko desk. Ljudje so se dovolj nasmejali... le tu pa tam so nekateri včasih pretiho govorili. Naj bo ta prva uspela sokolska akademija vsem sodelujočim kot ostalim v vzpodbudo za nadaljnje delovanje v tem pravcu. Zdravo! —ank—

Murska Sobotica

Tatovi na delu. V petek ponoči je bilo v več mestih vlomljeno. Toda tatovom se namen vsepovsod ni posrečil, kajti na več mestih so jih prepoznali. Vendar pa se jim je posrečilo, da so izpraznili nekaj shramb in kokušnjakov. Bil pa so precej nerodni in tudi slabo opremljeni. Bajše so vlomili na peljajstih mestih. Toliko vlomov v eni noči kronika ne beleži.

Hrastnik

Trboveljska občina je ponovno razglasila, da morajo biti zlasti vsi volčjaki ali privezani ali pa imeti torbe. Ker se je po naši dolini število te nevarne pasje vrste zelo pomnožilo, pozdravljamo razglas.

Krvav zločin v Kosezah

Mehanik Grudnik iz Dravelj ustrelil znanega atleta Šotlerja

Ljubljana, 13. aprila.

V Črnetovi gostilni v Kosezah se je zbrala v noči od sobote na nedeljo večja družba, med katero sta sedela tudi znani rokoborec-amater Ivan Šotler, šofer po poklicu, stanujoč v Rožni dolini, in sobni slikar Feliks Weiss iz Zgornje Šiške. Temu je pokazal Šotler več rokoborskih prijemov. Okrog 23.30, ure se je pomešal med družbo 30-letni mehanik in posestnik iz Dravelj Rudolf Grudnik, ki se je pripeljal v Koseze z avtomobilom. Grudnik je pozval Weissa, da se spoprime pri vlečenju kavla. Ko sta vlekla kavelj, je začel Grudnik smešiti Šotlerja. K sreči je gostilničar pomiril razburjene duhove, da ni prišlo do pretepa v gostilni. Grudnik se je nato odpeljal.

Okoli polnoči, ko je družba zapustila gostilno se je pripeljal Grudnik, skočil iz avtomobila in se zakadil proti Šotlerju. »Na, tu imaš! je kliknil in dvakrat zaporedoma ustrelil. Šotler je še zakričal: »Ustrelil me je!« nakar se je zgrudil na tla.

O krvavem dogodku je bila takoj obveščena rešilna postaja, ki je prepeljala smrtno-nevarno ranjenega Šotlerja v bolnico. Šotler s stoječim mirom prenaša bolečine in se celo šali. Njegovo stanje pa je zelo resno.

Napadelec Grudnik je bil okoli 3. ure jutraj aretiran. Izpovedal je, da je storil dejanje v zmedenosti. Oba: Grudnik in Šotler sta oženjena in imata po več otrok.

Fantovski pobj

18-letnega fanta so s kolom ubili

Gaberje, v aprilu.

V naši gostilni je bila veselica, ki je končala krvavo. Štirje fantje so moško korakali proti gostilni, a nasproti jim je prišla večja gruča fantov, izmed katerimi je eden grdo klel. Tej četvorici se je to zdelo sila grdo in širokoustneža je eden izmed njih ozmerjal in ga sunil tako nerodno, da se je znašel na tleh. Nato so šli vsak svojo pot. Fantu pa je postalo žal, da je onega tako močno sunil in ozmerjal, in se je vrnil ter ga prošil odpuščanj.

Šli so v gostilno, kjer so veselo pili, pili in plesali ter popolnoma pozabili, kaj se je pred kratkim zgodilo. Tako so veseljačili pozno v noč in dočkali jutro. Ko so se vračali domov, so bili vsi precej glasni. V tej živahnosti so se nenadoma znašli sredi s kolom oboroženih fantov, ki so začeli neusmiljeno udrihati po glavah, posebno po tistem, ki je onega širokoustneža podrl na tla. Temu je priskočil na pomoč njegov bratranec 18-letni Nedelko Jožef. Sedaj so se fantje lotili nesrečnega Nedelka, ki je kmalu z razmesarjeno glavo obležal nazavesten na tleh. Ko so fantje zagledali kri in videli, da se ta na tleh ne zgane, so zbežali.

Ljudje, ki so prišli nesrečnemu na pomoč, niso mogli drugače pomagati, da so ga naložili na voz in odpeljali v Mursko Sobotico v bolnišnico. Toda tudi tu mu niso mogli pomagati, ker je izdihnil, preden je prišel k zavesti.

Ptuj

»Leseni konjci na ptujskem odru. Prihodnje gostovanje mariborskega gledališča bo v petek 17. t. m. Vprizori se zanimiva francoska družinska komedija »Leseni konjci« od Antoinca. P. n. abonenti so naprošeni, da do tega dne poravnajo aprilski obrok.

Ljutomer

Sreski kmetijski odbor je na svoji nedavni seji razdelil precejšnje število podpor. Med njimi je omeniti podporo za carinsko razstavo v Mariboru, za gospodinjstvo šolo v Sv. Juriju ob Ščavnici, za kmetijsko nadaljevalno šolo v Stopovcih in prispevek h troškom za cepljenje svinj zoper rdečico. Kmetovalci, ki bo pustil svinje cepiti, bo plačal veterinarja od glave samo 5 Din, druge troške plača sreski kmetijski odbor iz svojih sredstev. Dalje bo odbor kupil troaterje in požiralnikove cevi ter jih po znižani ceni oddal občinam. Temu se je tudi nasvetovalo, naj naložijo trošarino na umetne brezalkoholne pijače. Tajnik odbora bo uradoval vsak petek dopoldne. Odbor bo nabral tudi podatke o škodi, ki jo je povzročil zajec po naših sadovnjakih. Važna točka dnevnega reda je bilo vprašanje, ali bi ne kazalo prirediti sreske kmetijske razstave in sejama za plemensko živino. Najprimernejši čas bi bila prva polovica oktobra. Kot kraj razstave je mišljena Gornja Radgona.

Smrtna kosa. Pretekli teden je umrl v 74. letu starosti g. Alojz Bratšič po domače Kapun, še bolj znan pa kot »Kuropoke«. Dokler nismo imeli železnice do Ormoža, je s svojim močnim glasom imenitno imitiral žvižg lokomotive. Sploh je bil moč dobre volje, dasi si je s težkim delom moral služiti svoj kruh. N. p. v. m.

Dolnja Lendava

Zelo umetna odredba. Tukajšnji sreski načelnik je izdal naredbo, da mora pod karnizo vsak posestnik sadnega drevja zaradi omejevanja razširjenja sadnih škodljivcev in boleznih te kulturne rasti očistiti Obenem so se izdala navodila, kako se pravilno škropi sadne rastline. Posebno letos, ko se nam obeta dobra sadna letina, je čiščenje in škropljenje sadnega drevja posebno umestno.

Popis vzornih kmetij. Po odredbi kr. banske uprave se je izvršil popis posestev in opis premoženja pri štirih vzornih kmetij v Prekmurju. Ti so: Bratkovič iz občine Rokovci, Franke, Markišavci, oba iz sreza Murska Sobotica; Bakan iz občine Nedelica in Lebar iz Kapce, ta dva pa iz sreza Dolnja Lendava. Upamo, da bodo razni kmetijski tečaji po naših občinah imeli lepe uspehe in je pričakovati, da bo vzornih kmetij pri nas vedno več.

Dvignimo našo dolensko živinorejo!

K ustanovitvi živinorejske zadruge v Veliki Loki pri Trebnjem

Dolensko kmetijstvo je v splošnem v hudi gospodarski krizi. Kdor pozna bližje našega dolenskega kmeta, kdor pazno spremlja njegov življenski boj za obstanek, mora ugotoviti žalostno dejstvo, da naše kmetijstvo hitro pada, se zadolžuje in da mu preti popolno obubožanje. Razmere, ki so zavladale v našem kmečkem gospodarstvu ravno sedaj, so nam ponovno dokaz, da manjka našemu kmetu še cela vrsta pogojev za izboljšanje svojega gospodarstva.

Kateri so ti pogoji za izboljšanje našega gospodarstva? Predvsem je tu prava in zdrava stanovska samozavest, strokovna izobrazba, reklama in zadruge.

Stanovska samozavest

To je ona nujna in življenska potreba današnje moderne časa, ki zahteva, da se vsak stan ali poklic osamosvoji na ono višino, da more vzdržati konkurenčni boj za svoj obstoj. Kakor je naš uradnik, trgovec ali obrtnik samozavesten, tako je tembolj potrebno, da je tudi naš kmet stanovsko, t. j. kmečko samozavesten in da se že otrese enkrat za vselej onih misli naših starih očakov, da je kmet le za trdo naporno delo, služabnik vsem in vsega, potrpežljiva para, ki naj prenaša hudo in dobro, ker je pač kmet.

Strokovna izobrazba

Strokovna izobrazba je življenski pogoj vseh stanov, tako tudi kmečkega. Le strokovno izobražen kmet bo mogel uspešno gospodariti, ko bo znal uporabiti in izkoristiti vsa moderna sredstva za napredek kmečkega gospodarstva in končno le on bo mogel vzdržati boj za obstanek in omiliti postopoma hudo današnjo gospodarsko krizo, katera tira danes posebno kmeta na rob gospodarskega propada. Na Dolenskem imamo približno 90% kmečkega življa in je toraj kmetijstvo glavna panoga vsega našega gospodarstva, kateremu je treba posvetiti čim več pažnje. Imamo kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu ter gospodinjstvo šolo na Mali Loki pri Trebnjem. Ali je to dovolj? Kaj naj rečemo v primeri s kmečkim šolstvom na Pruskem? Ali se to stanje sploh more primerjati? In če pišejo nemški pisatelji, da je še vedno premalo storjenega za kmečko izobrazbo, moramo mi z mirno vestjo napisati, da je pri nas

vse kmečko šolstvo samo nalik kapljici, ki pade v morje. Zato parola: vsaka osnovna šola naj bo pričetek kmečko nadaljevalnih šol ali na vsaki osnovni šoli naj se s prihodnjim letom uvede tudi kmetijsko nadaljevalne tečaje, ustanavljajo naj se tudi kmečke šole, kakor je na primer šola na Grmu pri Novem mestu.

Reklama

Tretje, kar pogrešamo za uspešno omiljenje dolenske gospodarske krize in za uveljavljenje našega kmeta in njegovih kmetijskih pridelkov in proizvodov, je reklama. Kaj je reklama? Reklama je ona poslovna sila v poslovnem svetu, ki daje na eni strani prodajalcu možnost uveljaviti svoje blago na trgu in ga vnovčiti, na drugi strani pa porabniku možnost nakupa po odgovarjajoči ceni in vrednosti v obojestransko korist, v korist prodajalca in kupca. To je namen poštene poslovne reklame današnjega časa in poslovnega sveta. Kakor vrši danes trgovec, obrtnik in vsakdo za svoje blago uspešno reklamo, tako je nujno potrebno, da vrši za svoje blago potrebno reklamo tudi naš kmet. Le z reklamo se more dandanes na trgu uveljaviti neko blago, le z reklamo moremo kupca prepričati o res dobri kakovosti nudenega mu blaga, mu ga prodati, si pridobiti njegovo zaupanje in še bodočo naklonjenost. Potrebno je zato, da se reklamo, posebno v kmečkih proizvodih, vrši načelno previdno in pošteno, kajti le s tako reklamo se more izboljšati gospodarstvo; vsak drugi poizkus momentalno učinkujoče reklame more pa blago na trgu le uničiti in odvzeti kupcu enkrat za vselej. Ali pa more kmet uspešno vršiti reklamo? More in mora, ampak samo tedaj, kadar jo bode vršil ne kot posameznik, ampak kot celota. Tukaj se takoj pokazuje potrebna osamosvojitev kmečkega življa v kmečkih zadrugah, katera naj bi kot eno izvršile reklamo za svoje pridelke in izdelke ter organizirale prodajo vsakega tudi najmalenkostnejšega kmečkega pridelka s pomočjo kmečkih zadrug. Nujno sledi iz tega, da je treba posvetiti tudi vsjo pozornost reklamam kakor sledi: s kmečkimi in gospodinjstvenimi šolami našega kmeta strokovno izobraziti, stanovsko ga osamosvojiti, organizirati ga v zadrugah organizacijah ter ustvariti z dobro in učinkovito reklamo dober prodajni trg vseh proizvodov, ne direktno kupcu, ampak s pomočjo zadrug. (Konec jutri.)

Visokoalpska smučka tekma.

Osijek: Gradjanski : Vasas (Budimpešta) 3:3 (0:2).
 Plzen: reprezentanca Plzna : Hašk 4:1 (3:1).
 Navzlic veliki premoči, je Hašk tekmo izgubil.
 Praga: Dunaj : Praga 5:2 (3:1).
 Dunaj: Avstrija : Češkoslovaška 2:1 (2:1).
 Budimpešta: Madjarska : Svica 6:2.
 Köln: Milan : Köln 2:2.
 Fürth: Bayern : Sp. V. Fürth 2:0.

Zunanje tekme:

Smučarski klub Dovje—Mojstrana in T. K. Skala Jesenice sta danes zaključila zimsko sezono z zelo težko, toda izredno zanimivo visokoalpsko tekmo s Triglava. Praga je vodila iz sedla Rž skozi Gornjo Krmo, Medvednik, Vrtačo, pod Tošcem v Spodnjo Krmo do cilja pod debelo Kuko. Dolga je bila 75 km ter visokogorske nravi z višinsko razliko 1300 m. Na tekmi so sodelovali samo najboljši tenrenski vozači in je bila konkurenca tako ostra kot še na nobeni letošnji tekmi. Startalo je 17 tekmovalcev iz klubov: KAC Celovec, LSK, SK, Ilirija, Sm. K. Ljubljana, TKS Jesenice, Sm. K. Dovje-Mojstrana. Rezultati so naslednji:

1. Praček Ciril (Skala, Jesenice) 16:52, 2. Jakopič Albin (Dovje-Mojstrana) 17:44, 3. Znidar Emil (Skala, Jesenice) 19:59, 4. Kattinig Alojz (Skala, Jesenice) 20:34, 5. Lakota Ciril (Dovje-Mojstrana) 20:35, 6. Šramel Bogomir (Ljubljana) 24:52, 7. Rupnik Zdenko (Ilirija) 24:15, Klančnik Alojz (Dovje-Mojstrana) 24:22, 9. Brvar Stane (Ljubljana) 24:28, 10. dr. Kmet (LSK) 28:58. Izven konkurence sta dosegla: Jermendy (KAC) 16:6 najboljši čas dneva, Malmö (KAC) 19:33. Dva tekmovalca sta med tekmo izstopila. Zmagovalec so prejeli lepa darila, prvi uro, darilo »Jugočeške« Kranj, drugi bronast kip zmagovalca, darilo Tujsko-prometne zveze Ljubljana 3. 4. in 5. umetniške diplome. Vsi tekmovalci so se pokazali tehnično dobro izvežbani, najboljši v tem pogledu je bil brez dvoma Celovčan Jermendy.

ASK. Primorje, lahkoatletika sekcija. Danes zvečer ob pol 21. je seja lahko-atletičkega odbora in sodnikovpri Kovačiču. Načelnik.

Mariborski sport.

Maribor : Železničar 1:1 (1:1).

Na igrišču Maribora se je danes vršila odločilna tekma za prvenstvo Mariborskega okrožja. Srečala sta se »Maribor« in »Železničar«. Sodniku g. Cimpermanu iz Ljubljane sta se predstavili naslednji moštvi:

Maribor: Koren, Plibersek, Bertonec II, Domicelj, Kirbiš, Konič, Petan, Starc, Jež, Priveršek, Hreščak.

Železničar: Mahainc, Konrad, Wagner, Ronjak, Frangeš, Konrad II, Kohout, Paulin, Pezdicek, Efferl, Antoličič.

Maribor je svoje moštvo temeljito spremenil. Z igro, ki nam jo je nudil, pa absolutno nismo zadovoljni. Z izjemo branilca Bertonecja II., so vsi igralci igrali daleko izpod svoje forme. Manjkala je prevsem skupnost, radi česar je igra bila popolnoma raztrgana.

Moštvo je naredilo vtis nevigrane celote. Zelo se je poznalo, da manjka Pepček, ki je igral v reprezentanci LNP v Beogradu.

Popolnoma drugače so zaigrali Železničarji. Ta enajstorica je nastopila z očitno voljo, da hoče dokazati enakovrednost z vodečimi mariborskimi klubi in je zaigrala s tako požrtovalnostjo, da je igral »Maribor« včasih popolnoma podrejeno igro. Z izjemo Antoličiča so bili vsi igralci na mestu. Posebno je treba pohvaliti krilsko vrsto, ki je predvajala vzorno igro. Tudi napad je odgovarjal v vsakem pogledu in se ima »Maribor« zahvaliti le sreči, da ni odšel z igrišča porazen.

Igra je potekala od začetka do konca zelo napeto. V prvem polčasu sta si bila oba nasprotnika enakovredna, v drugem polčasu pa je prevladoval Železničar.

Sodnik g. Cimperman je zadovoljil. V predtekmi je zmagala rezerva Železničarja nad rezervo Maribora 2:1 (0:0). Sodil je gosp. Nemeč.

S. K. Rapid : S. K. Svoboda 8:0 (4:0). Rapid je dopoldne z lahkoto odpravil Svobodo. Rezultat odgovarja popolnoma poteku igre.

Sodil je g. Vesnauer v splošnem dobro. Stanje prvenstvene tabele po današnjih tekem je sledeče:

Maribor	5	3	1	1	23:6	7
Železničar	5	2	2	1	19:5	6
Rapid	5	2	2	1	13:7	6
Svoboda	5	0	1	4	4:1	1

Prihodnjo nedeljo se odigra zadnje kolo, in sicer se srečata Rapid : Železničar in Maribor : Svoboda.

Radio

Ljubljana, torek, 14. aprila. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Radio-orkester. 19.00 Dr. I. Rakovec: Iz življenja predpotopnih živali. 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. 20.00 Plošče. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Časovna napoved in poročila. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, sreda, 15. aprila. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Radio-orkester. 19.00 V. Möderdorfer: Slovenska folklor, kratak pregled. 19.30 Dr. Nikola Preobraženski: Ruščina. 20.00 Prenos iz Budimpešte. 22.00 Časovna napoved programa za naslednji dan.

Trstje za strope

naročate le pri domač. tvornici, katera EDINA izdeluje to blago

iz najboljšega materiala in prodaja najceneje

Jos. R. PUN, Ljubljana, Gradaška 22

Telefon 2515

1058

Sport

PROSLAVA BLP

Prvi dan proslave desetletnice BLP je prišel Ljubljani lep uspeh. V srečanju z reprezentanco Beograda je naša enajstorica dosegla časten rezultat 1:2 za jubilarca. Naše moštvo je nastopilo v postavi: Malič, Svetič, Strehovec, Zemljak, Slamič, Pišek I, Jug I, Slapar, Erman (Košak), Pepček, Pfeifer.

Erman je bil kmalu poškodovan in je namesto njega vskočil Košak.

Tekma je potekala v premoči Beograda. Gole so zabili za Beograd Ačimović in Luburič, za Ljubljano Slapar. Polčas je bil 1:0 za Beograd.

V naslednji tekmi je Budimpešta porazila Zagreb s 5:0 (3:0). Pri Zagrebu je zadovoljila edino ožja obramba.

Dopoldne sta se vršili naslednji tekmi: reprezentanca III. razreda BLP: reprezentanca Moravske župe 4:2 in reprezentanca II. razreda BLP: reprezentanca Valjeva 3:1.

DRUGI DAN PROSLAVE BLP

Beograd, 13. aprila. I. K večeršnjemu poročilu o tekmi Beograd—Ljubljana smo dobili naknadno poročilo, da je moštvo Ljubljane zaslužilo po svoji igri neodločen rezultat 1 : 1, da pa je sodnik oškodoval moštvo Ljubljane.

Zagreb : Ljubljana 5 : 0 (3 : 0), Beograd : Budimpešta 3 : 3 (0 : 2)

Beograd, 13. aprila. I. Danes popoldne sta se na igrišču BSK odigrali tekmi med reprezentanco Ljubljane in Zagreba ter Beograda in Budimpešte. Občinstva je bilo danes mnogo več kakor včeraj. Zbralo se je okrog 8000 gledalcev.

Ljubljana je nastopila v naslednji postavi: Malič, Svetič, Hassl, Zemljak, Sočan, Pišek, Jug I, Slapar, Erman, Pepček, Pfeifer.

Zagreb je igral v isti postavi kakor proti Budimpešti.

Igra se je pričela ob 14:20 in sicer jako živahno. Zagreb napada, ljubljanska obramba odbija in v lepi kombinaciji preide napad Ljubljane zagrebško obrambo, toda Pepček zastrelja. V šestih minutih strelja Pfeifer kot, ki ostane neizkoriščen. Zagreb zatem napada, obramba Ljubljane igra zelo raztrgano. V 12. minuti strelja Urbanke kot, ki ostane neizkoriščen. Ljubljana zopet napada, vendar brez rezultata. Igra postane surova. Ljubljanci igrajo vedno bolj raztrgano. V 14. minuti kot proti Ljubljani, strelja Urbanke. Pred golom Ljubljane nastane gneča, Malič z uspehom intervenira. Zagreb igra živahneje. Z lepo kombinacijo pride Ljubljana do nasprotnega gola, Erman poda Jugu, ki zgreši žogo. Zagrebška obramba čisti v out. Ljubljana je zopet pred golom Zagreba, toda Slapar ne izkoristi povoljne šanse. V 30. minuti nevaren napad Zagreba. Malič zapusti gol, Pišek v zadnjem trenutku reši skoro siguren gol. V 34. minuti doseže Zagreb iz off-sidea gol, sodnik ga ne prizna. Takoj nato corner za Zagreb, Malič zopet zapusti gol in Zagreb doseže vodstvo. 1 : 0 za Zagreb.

V 37. minuti doseže Urbanke po krivdi Maliča drugi gol za Zagreb. Minuto kasneje »sedi« žoga tretjič v mreži Ljubljane. Pri tej priliki je bil Malič poškodovan, vendar je še nadalje vztrajal na svojem mestu. Ljubljana zatem ripostira, toda vsi napadi ostanejo neizkoriščeni, ker igra napad preveč raztrgano. Pred golom jim manjka odločnosti. Konec prvega polčasa.

Po odmoru nastopi Ljubljana s spremenjeno postavo in igra proti vetru. Obojestranski napadi se končajo brez rezultata. V 16. minuti pade 4. gol za Zagreb. Jug zamudi nekoliko

ugodnih prilik in strelja mimo droga. V 33. minuti strelja Pfeifer kot, Slapar pošlje preko gola. V 35. minuti zabije Urbanke peti gol za Zagreb. Napadi Ljubljane ne prinesejo nikakega uspeha in rezultat ostane do konca isti.

Team Ljubljane je igral danes mnogo slabše kakor včeraj proti Beogradu. Napad se ni dobro razumel, pred golom je pokazal neodločnost. Jug, ki je bil včeraj zelo slab, je bil danes mnogo boljši, kljub temu ni izkoristil več ugodnih prilik. Sočan in Erman sta izvedla nekaj lepih kombinacij. Branilca in vratar so bili dosti dobri. Sodnik Vasiljevič je žvižgal mnogo preveč in je igro popolnoma raztrgal. V splošnem je zadovoljil in sodil objektivno. Rezultat 5 : 0 za Zagreb je mnogo previsok in bi po poteku igre najbolje odgovarjal izid 5 : 3.

Nato se je odigrala tekma med Beogradom in Budimpešto, ki se je končala z rezultatom 3 : 3 (0 : 2). Obe moštvi sta igrali odlično. Budimpešta je do odmora igrala bolj povezano in ji je uspelo, da je v 30. in 37. minuti zabila dva gola. V drugem polčasu je Beograd nudil mojstrsko igro in je prve pol ure popolnoma potisnil nasprotnika v njegovo polovico. Ze v prvi minuti je zmanjšal Tomašević na 2 : 1. V 12. minuti izenači Tirnančič. V 32. minuti postavi Tomašević na 3 : 2 za Beograd. Malo pred koncem Budimpešta izenači in tekma konča z rezultatom 3 : 3. Sodil je g. Jokšič dosti dobro.

Igralci Ljubljane, s poudarjenim kapetanom dr. Buljevičem in poudarjenim odbornikom g. Kovačem, so danes zvečer zapustili Beograd.

Nedeljski nogomet.

Ljubljana, 13. aprila.

V Ljubljani nismo imeli včeraj večjih sportskih dogodkov. Prvenstvene tekme I. razreda so ukinjene dokler ne dobimo poudarjenega odgovora od strani JNS. Pozorišče glavnega boja je bil tokrat Beograd, kjer je sodelovala naša reprezentanca.

V Ljubljani se je vršila samo prijateljska tekma

Ilirija : Hermes 3:2 (0:1).

Z ozirom na krassen dan je bil poset minimalen. Hermes je nastopil prvič po zimskem odmoru in se nam je predstavil kot moštvo, ki je že v dosti dobri kondiciji. Klub je proslavil pomembne dogodke. Vodja napada Svetič I je nastopil v nedeljo 150ič za barve Hermesa. Prejel je od strani predsedstva kluba okusno darilo. Jubilarntu so čestitali tudi kolegi od moštva Ilirije.

Ilirija je nastopila brez Maliča, Strehovca, Pogačnika, Košaka in Pfeiferja, ki zastopajo barve poudarjenega v Beogradu. Pomanjkanje teh se je opazilo predvsem v napadu, v ostalem pa so nadomestniki dokaj dobro izpolnili vrzeli. Najboljši del je bila ožja obramba. Prav dobro se je obnesel tokrat Pressinger v голу. V prvi polovici je držal kopico nevarnih streljov. Med krilci je bil najboljši Dekleva. Napad je ustvaril ogromno število povoljnih šans, vsi strelji so pa bili previsoki. Ob boljšem streljanju je bil rezultat precej drugačen.

Hermes je po stari, dolgoletni tradiciji imel pred odmorom vodilno besedo. — Dobro je uveljavil napad predvsem notranji trio. — V krilski vrsti je dominiral Košenina. Na momente je zadovoljil tudi Glavič. Obramba ne dosega napada.

Zmaga Ilirije je bila zaslužena. V predtekmi je rezerva Ilirije premagala rezervo Hermesa s 2:1.

slednji dan.

Zagreb, torek, 14. aprila. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Prenos glasbe iz kavarn. 18.30 Novice. 20.30 Jugoslovanski večer: kvartet. 21.30 Hebrejska glasba. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Večerna glasba.

Zagreb, sreda, 15. aprila. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Pravljice. 18.00 Plošče. 18.30 Novice. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Praga. 22.00 Novice. 22.10 Zvočni film.

Beograd, torek, 14. aprila. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 16.30 Predavanje. 17.00 Klavir. 17.30 Plesna glasba. 18.00 Narodne z dudo. 19.30 Nemščina. 20.00 Vokalni koncert. 20.30 Zagreb. 22.30 Novice. 22.50 Radio orkester.

Beograd, sreda, 15. aprila. 10.00 Šolski radio. 11.30 Koncert (plošče). 12.45 Opoldanski koncert radio orkestra. 13.30 Novice. 16.30 Plošče. 17.30 Plošče. 17.00 Tamburaški koncert. 17.00 Radio orkester. 19.00 Predavanja. 20.00 Praga. 22.00 Novice.

Praga, torek, 14. aprila. 11.15 Plošče. 12.25 Radio orkester v Brnu. 16.05 Plošče. 16.20 Otroška ura. 16.30 Orkester. 19.05 Vojaški orkester. 20.30 Koncert. 21.00 Komorna glasba. 21.30 Radio orkester. 22.20 Plošče.

Praga, sreda, 15. aprila. 11.15 Plošče. 12.25 Bratislava. 16.05 Plošče. 16.30 Otroška ura. 19.05 Pesmi. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Simfonični koncert češke Filharmonije.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Torek, 14. aprila: Zaprtlo.

Sreda, 15. aprila: »Pri belem konjičku«, red. B

Drama. Začetek ob 20. uri zvečer.

Opera. Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 14. aprila: Baletni večer prvakov beograjskega baleta Ksenije Grundt in Anatola Žikovskega. Izven.

Sreda, 15. aprila: »Snežurka« Red A.

Četrtek, 16. aprila: »Aida«. Gostuje g. Mario Šimenc. Izven.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Začetek ob 20. uri

Torek, 14. aprila: »Leseni konjic«. Ab. C. Premijera.

Sreda, 15. aprila: »Baletni večer Grunt-Zukovski«. Kuponi.

Četrtek, 16. aprila: »Cirkuška princesa«. Ab. A. Kuponi.

Petek, 17. aprila: Zaprtlo.

Sobota, 18. aprila: »Koncert Brandl-triat«. Dramske cene.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20. uri

Petek, 17. aprila: »Leseni konjic«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Oglaševalci v posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5—. Oglaševalci v trgovskega značaja: najmanj Din 10— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismeno odgovore priložite znamko.

Razprodaja

Po globoko znižanih cenah se razprodaja

cela zaloga raznovrstnih moških, fantovskih in otroških oblek,

povrnikov, suknjičev, usnjatih in navadnih, modnih kot sportnih hlač itd. samo v

konfekciji »Franda«

F. K. DERENDA,

Ljubljana,

Gradišče štev. 4.

to je nasproti dram-

skega gledališča.

Izkoristite to izred-

no priliko.

Kolesa na ugodne obroke »CENTRA«

trgovina šivalnih strojev, koles gramofonov itd., Ljubljana, Masarykova cesta, nasproti gl. kol. Palača Vza-

jemne zavarovalnice. 733

Bolničar

z zakonitimi kvalifikacijami, za vsa dela v bolnišnici s 15 postelji se sprejme. Stanovanje, kurjava in razsvetljava v naravi. Pojasnila in ponudbe za zahtevo plače sprejema Krajevna bratovska skladnica v Velenju. 1033

Logavice, rokavice, volna in bombaž 463

sajcneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. - Vse fotopotreščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 986

Kultura

Sneguročka

Pod Nefatovim vodstvom nam je opera dala Korsakova pomladno bajko v štirih dejanjih s prologom Sneguročka. V njej je zaposlen skoraj ves operni aparat. Zelo mnogo je solističnih vlog, pa tudi zbori so bistveni del te velike opere. Pri nas so bili izvrstni mešani in ženski zbori, pa tudi moški so se izkazali kot doslej še redkokdaj. V naslovni vlogi se menjavata ga. Gungjonec-Govelova in ga. Ribičeva. Slišal sem predstavo z Ribičevo in priznam, da mi ni bila še v nobeni vlogi tako simpatična kakor v tej. Ze njen glas sam ima na sebi nekaj nedolžne navičnega, kar je v tej vlogi kakor za nalašč. Pa tudi njena postava in igra sta z vlogo popolnoma v skladu. O gospej Gavellovi bom poročal posebej, ker pričakujem, da bo Snegurka zopet nov list v njenih lovorjih. Ostale vloge so bile vse prav dobro podane, tudi režija zelo zadovoljiva. V večjih vlogah so nastopili Kogejeva, Majdičeva, z izrednim uspehom Španova, Rumpel, Kovač, Primožič, Sancin, Zupan, Drenovec, Magolič, Mohorič in drugi. Scenerije Uljanischeva so bile dobro preudarjene, vseskozi umestne in vedno iznova zanimive. Plesne točke je na študiral Golovin vestno in precizno kakor vedno. Dasi gledališče ni bilo kdovekaj dobro obiskano, vendar smatram uprizoritev Snegurke kot eno najbolj posrečenih v sezoni. Zaslužila bi ne le po kvaliteti glasbe, ampak tudi po kva-

liteti podajanja največjo pozornost. Glavno za slugo na tem velikem moralnem uspehu ima dirigent Nefat, ki je vse naštudiral in dosegel preciznost ne le v orkestru (kjer smo je navadno itak vajeni), ampak tudi pri posameznih pevcih, pri ansamblu in zlasti pri zborih, ki so navzlic pičli zasledbi zveneli polno in čisto. Korsakova glasba je naravnost očarujoča in se ji pozna, da jo je napisal mojster.

Slavko Ostere.

Gostovanje v Glembajevih

(Raša Plavčić kot Leone.)

Krleževi Gospoda Glembajevi so v soboto že za spoznanje bolj kakor po navadi napolnili gledališče in občinstvo jih je ponovno sprejemalo z nezadržanim navdušenjem. V središču večera je bil seveda Raša Plavčić, pevka beograjske Drame, ki je prišel gostovat v vlogi Leona, pa tudi delo samo, ki je od premijere v javnosti, v tisku in med občinstvom vzbudilo toliko hrupnega, po večini navdušenega, včasih pa tudi krivično nezadovoljnega zanimanja, kakor ga še ni izlepa kakšno dramsko delo pri nas, je snovno in umetniško tako močno, da mora potegniti za seboj. Tista pritožba o oškodovanih živcih, tista jerobska, moralistična skrb za duše ljudi, ki da bi jih utegnile obrizgati kapljice strupa iz pretežke snovno preobložene drame, tisto larpurlartistično zgrajanje nad pretirano, neresnično resničnostjo življenja v Glembajevih — vse tisto ni bilo

ni drugoga kakor samo neprostovoljen dokaz, da je drama zadela v živo.

S svojo kreacijo Leona, se nam je Raša Plavčić razodel kot igravec izredne, fine intimne umetniške kvalitete. Plavčić premore predvsem neodoljiv lep, mehak glas, s katerim more do popolnosti dati izraza tudi najtanjšim utripom srca in po katerem mu moramo verjeti tudi najsvetejšo veličino podajanege žloveka. V primeri z njegovim je bil Kraljev Leone izrazitejši v konturah in enotnejši v tempu, Plavčić pa je bil vpravi v najsubtilnejših momentih svoje igre nedosegljiv. Spomin na perzijsko preprogo v 2. dejanju in scena Beatrice v zadnjem — to sta bili dve umetniški dejanji, da je človek klonil pred njima.

Kakor enak proti enakemu je bil Plavčića partner Levar, na višku so bili Nablocka in Šaričeva, Danež, Jerman, Železnik, Skrbinšek — dasi je živa napetost od premijere že popustila za las,

Za gostovanja, kakor je bilo Plavčićovo, bo mo zmirom vedeli dovolj hvale. Fri.

Po pariških gledališčih

Zbliževanje med Nemci in Francozi na kulturnem polju postaja kljub raznim zaprekam in neuspehom vedno bolj vidno. Vzemimo samo teater. Težkoče so velike, saj je znano, kako so pariška gledališča nedostopna za tuja dela in s kakšno težavo prodre tuj avtor, če je tudi že sprejet na repertoar. Navzlic temu lahko za-

beležimo v dobro medsebojnih stikov razen gostovanja »Comedie française« v Berlinu tudi razveseljivo dejstvo, da se je v odličnem »Théâtre de Champs — Elysées« ustanovila nemška pozornica, ki sicer ne daje predstav vsak dan, vendar pa stalno in tako vrši izredno važno kulturno misijo v Parizu. Posebno pozornost je vzbudila v njej drama Ferdinanda Brucknerja »Die Krankheit der Jugend«. Ob priliki te uprizoritve je imel pomemben nagovor znani komediograf Tristan Bernard. V komadu se je zlasti odlikovala švicarka Boner, učenka Reinhardta in znana interpretka Shakespeareovih in Shawovih junakinj. Sodelovala je tudi pri Pitoeffovi inscenaciji Brucknerjevih »Zločincev«.

Naj omenim pri tem, da važnost ruskega umetnika Pitoeffa obstoji zlasti v tem, da je on prvi inomec, ki je imel uspeh z idejo novodobnega mednarodnega teatra v Parizu.

Se vedno slavnemu Tristanu Bernardu očitajo kritiki stalno padanje nivoja njegovih del. Njega pa to, kakor se zdi, nič ne moti. Prekrstil je svoje gledališče »Albert I.« v »Theatre Tristan Bernard« in po zgledu starih pisateljev ali močnej avtorjev defektivskih romanov z ogromno produkcijo dram najavil najmanj pet lastnih novih komedij za vsako sezono. Po njegovem mnenju ustvarjajo pisatelji vse predolgo svoja dela, tako da od samega predelavanja in oblikovanja popolnoma izgube sposobnost kritike svojih umotvorov.

Mirko Kisovec.

Službene objave

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

E IX 431/31—8.

979

Dražbeni oklic.

Dne 3. junija 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Spod. Radvanje, vl. št. 323. Cenilna vrednost: 134.870 Din; najmanjši ponudek: 67.435 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 3. aprila 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

364. Sedež: Gradac.

Dan vpisa: 31. marca 1931.

Besedilo: »Šumograd«, družba z omejenim zavezo v Gradacu.

Izbrisan se je dosedanjí poslovodja Svajcar Slavo, zasebni uradnik v Ribnici.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Novem mestu, odd. II., dne 31. marca 1931.

Firm. 44/31 — Reg C I 50/5.

*

365. Sedež: Radeče.

Dan vpisa: 31. marca 1931.

Besedilo: Tvorniško izdelovanje lesnih pet (podpetnikov) za čevlje in drugih drobnih struženih lesnih izdelkov kot ročajev za pile, šila, držajev za likalnike in slično, prodajanje teh izdelkov in trgovanje z njimi, trgovanje s za take izdelke potrebnimi sirovinami in polfabrikati.

Osnovna glavnica: 300.000 Din. Družba temelji na družabni pogodbi z dne 27. marca 1931 in je ustanovljena za nedoločen čas.

Tvrdo zastopa in podpisuje poslovodja Carotta Karol, z še po enim poslovodjem tako, da tiskanemu, pisanemu ali s štampiljo odtisnjenemu besedilu tvrdke oba pristavljata svoje lastnorodne podpise.

Družbeni poslovodje so: Carotta Karol, obratovodja, doslej v Gračnici, odslej v Radečah bivajoč; Juvančič Franc, hotelir in posestnik na Zidanem mostu; ter Majcen Ciril, restavrater na Zidanem mostu.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Novem mestu, odd. II., dne 31. marca 1931.

Firm. 46/31 — Reg C O 102/1.

*

366. Sedež: Celje.

Dan vpisa: 26. marca 1931.

Besedilo: Občekoristna uradniška stavbna zadruga v Celju, registrovana zadruga z omejenim zavezo.

Izstopil je iz načelstva: Stanič Ivan. Vstopil je v načelstvo: Čuš Franjo, davčni kontrolor v Celju.

Dosedanja pravila se nadomestijo v celoti s pravili, sprejetimi na obnem zboru dne 6. marca 1931.

Besedilo firme se glasi odslej: »Stavbna zadruga državnih uslužbencev v Celju, reg. zadr. z omejeno zavezo.

Namen zadruge je:

1. da nabavi zemljišča in na njih zida stanovanja za svoje člane ali da ta zemljišča deli svojim članom, da oni sami sezidajo svoja stanovanja;

2. da pomaga svojim članom s kreditom pri nakupu stavbiš in zgradbi stanovanj;

3. da posreduje pri vseh poslih glede zgradbe stanovanj svojim članom;

4. da sklepa povoljna posojila, v kolikor ji ne zadoščajo lastna sredstva;

5. da sklepa pogodbe s podjetji (tvrdkami, grupami) glede nakupa zemljišč in zgradbe stanovanj;

6. da pomaga državnim in samoupravnim oblastim pri njihovem delu za zgradbo uradniških stanovanj in da po potrebi tudi sprejme na sebe dolžnost, da v imenu in na račun imenovanih oblasti izvrši zgradbo uradniških stanovanj;

7. da išče pomoči od državnih in samoupravnih oblasti radi izvršitve svojega namena;

8. da po potrebi sodeluje s kreditno zadrugo državnih uslužbencev v korist svojih članov;

9. da izvrši vplačila in izplačila za svoje člane;

10. da napram vsakemu zastopa interese svojih članov;

11. da se po svojem deležu drži pravilnika, ki ga predpisuje »Savez nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev« (čl. 56. uredbe).

Vsak zadrugi jamči s svojimi opravljenimi deleži in pa z njih petkratnim zneskom.

Vse objave zadruge se morajo izpostaviti na vidnem mestu v zadrugihih prostorih, a poziv na občni zbor in letni račun objavlja zadruga v organu »Saveza nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev« ter v časopisih, ki jih odredi upravni odbor.

Upravni odbor sestoji iz predsednika in 6 članov ter 2 namestnikov.

Upravni odbor predstavlja zadrugo in jo polnomočno zastopa pred sodiščem in izven sodišča (čl. 18 uredbe).

Upravni odbor podpisuje zadrugo (čl. 20. uredbe), tako, da se pod napisanim, tiskanim ali z žigom odtisnjenim naslovom zadruge podpiseta lastnorodno dva določena člana upravnega odbora ali eden od njih in uslužbenec zadruge, ki ga za to podpisovanje pooblasti in sodno registrira upravni odbor.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Celju, dne 26. marca 1931.

Firm. 146/31 — Zadr. II. 144/24.

Firm. 157/31 — Zadr. II. 144/26.

Konkurzni razglasi

Sa 4/31—3.

978

367.

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Supergerja Franca, trgovca v Hrastniku.

Konkurzni komisar dr. Pernat, starešina okrajnega sodišča v Laškem. Upravnik mase dr. Roš, odvetnik v Laškem dne 28. aprila 1931 ob devetih.

Oglasitveni rok do 10. maja 1931. Ugotovitveni narok pri gori imenovanem sodišču dne 19. maja 1931 ob devetih.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I., dne 8. aprila 1931.

*

Sa 8/31—2.

983

368.

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Ant. Fornara, vdova Elza Fornara, trg. v Celju, Glavni trg 15.

Poravnalni sodnik Tiller Fran, sodnik okrajnega sodišča v Celju.

Poravnalni upravnik dr. Ogrizek, odvetnik v Celju.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču, soba št. 2 dne 11. maja 1931 ob polenajstih. Rok za oglasitev do 1. maja 1931.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I., dne 8. aprila 1931.

*

S 4/31—3.

978

369.

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Kumpa Franca, trgovca v Novem mestu.

Poravnalni upravitelj: dr. Furlan Anton, advokat v Novem mestu.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču, soba št. 52 dne 13. (trinajstega) maja 1931 ob polenajstih.

Rok za oglasitev terjatev do 6. (šestega) maja 1931 pri podpisnem sodišču.

Okrajno sodišče Novo mesto, odd. II., dne 4. aprila 1931.

*

S 9/31—67.

967

370.

Naročilo, priseči razodetno prisego.

Prezadolženec Dolničar Vekoslav, restavrater hotela Tivoli v Ljubljani. Po predlogu kon. upravnika se naroča prezadolženca po § 100 k. r. naj priseže, da so njegove navedbe o stanju imetka in dolgov pravilne in popolne in da ni zamočal ničesar od svoje imovine.

Narok za prisego se določa na dan 9. maja 1931. ob devetih pri tem sodišču, soba št. 140.

Deželno sodišče v Ljubljani,

*

Sa 2/31—12.

980

371.

Potrditev prisilne poravnave izven tečaja.

Poravnalna zadeva Čudež Antona, trgovca v Slovenjgradcu.

Potrdjuje se poravnava, katero je sklenil poravnalni dolžnik Čudež Anton s svojimi upniki pri naroku dne 17. marca 1931 te vsebine, da je prvenstvene terjatve plačati v celoti, ostali upniki pa dobijo 60% kvoto, plačljivo v dveh enakih obrokih, in sicer prvo polovico v 3 mesecih brez obresti, drugo polovico pa s 6% obresti od 17. junija 1931 dalje po 6 mesecih od dne 17. marca 1931 naprej, ter da pristopita k tej poravnavi kot poroka Kralj Ivan in Lobe Franc, posestnika v Slovenjgradcu.

Okrajno kot poravnalno sodišče v Celju, odd. I., dne 1. aprila 1931.

3. Poročilo blagajnika.

4. Poročilo nadzorstvenega odbora.

5. Predlog upravnega odbora o izpremembi pravil.

6. Eventualne pritožbe članov. (Pravila § 25, točka F.)

V kolikor ob določeni uri ne bi bilo prisotno zadostno število članov, se bo vršila glavna skupščina v smislu § 21. pravil 1 uro kasneje z istim dnevnim redom brez ozira na število prisotnih članov.

V Zagrebu, dne 23. marca 1931.

Hirschler, s. r.,

tajnik.

Baranović, s. r.,

predsednik.

981

Vabilo

na deseti redni občni zbor,

ki ga bo imela

MILARNA & SVEČARNA, D. D. V

LJUBLJANI,

v petek dne 1. maja 1931 ob 17. uri v sejni dvorani Zadrugne gospodarske banke, Ljubljana, Miklošičeva cesta 10, s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo nadzorstvenega sveta in sklepanje o podelitvi absolutorija upravnemu svetu.

3. Odobritev bilance za leto 1930. in sklepanje o uporabi čistega dobička.

4. Volitev upravnega sveta.

5. Volitev nadzorstvenega sveta.

6. Slučajnosti.

Posest 25 delnic upravičuje do enega glasu. Da sme glasovati, mora vsaj tri dni pred občnim zborom založiti potrebno število delnic v pisarni Milarne & svečarne, d. d. v Ljubljani.

Ljubljana, dne 11. aprila 1931.

Upravni svet.

*

Objava.

Glasom sklepa rednega občnega zbora strokovne organizacije tapetniških pomočnikov v Ljubljani z dne 1. marca 1931 se je ista razšla ter se istočasno priključila k Osrednjemu društvu lesnih delavcev in sorodnih strok na slovenskem ozemlju v Ljubljani kot sekcija tapetniških pomočnikov podružnice Osrednjega društva lesnih delavcev v Ljubljani.

Ljubljana, dne 9. aprila 1931.

*

Razid društva.

Glasom sklepa Jugoslovanskega lahkoatletskega saveza v Zagrebu z dne 8. septembra 1928 je Ljubljanski lahkoatletski podsavez razpuščen.

Ljubljanski lahkoatletski podsavez.

P. Birsa, s. r., t. č. podpredsednik.

*

Razid društva.

Brašno in pevsko društvo »Toplice« se je na izrednem občnem zboru dne 18. marca t. l. prostovoljno razšlo ter se spojilo s Sokolom kraljevine Jugoslavije v Toplicah.

Karl Šoštarčič, s. r., bivši predsednik.

*

Objava.

Izgubila sem potni list, izdan od ereske izpostave v Škofji Loki dne 9. avgusta 1927 št. 568/25 na moje ime, ter ga proglašam za neveljavnega.

Halner Rozi

Škofja Loka — Trata 11.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate. Ponatis, tuč, v izvlečku, prepovedan.)

V dolgih mesecih, polnih pomanjkanja in želja, si marsikdo ni znal drugače pomagati, nego da je pripovedoval, vse pripovedoval, ko v neki pijanosti, z vedno večjimi podrobnostmi. V vsem pripovedovanju so bile žene pripovedovalcev skoraj vedno izvezete, samo nekateri so bili že tako zdelani, da tudi tega niso več mogli. Valentin mi je na straži pripovedoval vse svoje doživljanje in mi dal celo množico nasvetov. Ledderhose je čvekale par tednov po svojem dopustu brezobzirno, s poželjivimi ustnicami o vseh doma preživetih nočeh. Vsak je vedel o Trini Franceta Elstermanna, da ga je najraje zvezala in pretepala s trstovcem. Vesel je bil, da se je iznebil tega sanata, ker ljubil je voljene ženske, ki so v postelji pošteno vriskale in stokale.

Vse to smo jemali brezsmiselno, ker je iz vsake umazanosti v vojni kričalo hrepenenje po miru. Ženske so pomenile mir; zato je bilo toliko govorjenja o njih. Tam zunaj pa je bilo bolj važno živeti ko premišljati o tem, ali nismo v tisti sirovi in čvrsti

65

atmosferi izgubili nekaj, kar nam je prej skoraj pomenilo svet.

Z dreves se je usipal dež. Zavihnil sem ovratnik. Kako često se me zdaj polasti hrepenenje po nežnosti, po plašljivih besedah, po krilatih in mehkih občutkih; kako rad bi se iznebil te grozovite enoličnosti: žreti, spati, moriti. Toda kako bi bilo, če bi se mi v resnici posrečilo, če bi se zopet združilo tisto mehko in tisto daljno od prej, če bi hotel biti v resnici zopet kdo dober z menoj, taka vitka, nežna ženska, kot je bila tista z zlatim klobučkom in mehkiimi koljeni — kako bi bilo, če bi nas v resnici objela neskončna in vsepozabljajoča omotica plavega in srebrnega večera? Mar se ne bi v zadnjem trenutku prerila vmes podoba debele vlačuge; mar ne bi naenkrat zarezgetale vmes svinjarije podčastnikov iz dvorišča vojašnice; mar ne bi spomini, cunje razgovora in komisna tolmachenja raztrgala vsak čisti čut in ga preluknjala? O, mi smo skoraj nedolžni in nedotaknjeni, toda naša fantazija je bila razkrojena, ne da bi bili to opazili. Tisto zasoplo, vlhravo, veter, tema, vprašanja — vse, kar je bilo, ko smo šestnajstletni mladiči letali za Adelo in drugimi dekleti — tisto se ni potem nikdar več povrnilo, četudi ni bila vlačuga, pri kateri sem bil, in sem si predstavljal, da je drugačna, četudi se je ženska vgrizla vame in sem trepetal od poželenja. Vedno sem bil potem pobit.

Nehote sem začel hitreje hoditi in globlje dihati.

Zopet hočem imeti tisto — moram imeti. Povrniti se mora, ker drugače je brez smisla še živeti —

2.

Doma nisem mogel sedeti; zaželelo se mi je hrušča in življenja, zato sem sklenil, da pojdem k Waldmannu. To je izletniška gostilna v bližini mesta, kjer se je vsak večer mnogo plesalo. Bili smo že večkrat tamkaj, zato sem vedel, da bom našel svoje tovariše gotovo tam. Willy mi je nekoč pripovedoval, da pride tudi Adela večkrat tja.

Vsa okna Waldmannovega vrtnega salona so bila razsvetljena. Sence plesalcev so se plazile po spuščeni zavesah oken. Stal sem ob točilni mizi in opazoval, kje bi zagledal Willyja. Vse mize so bile zasedene, niti en stol ni bil prost. V teh mesecih po končani vojni se je polastila ljudi blazna strast po zabavi.

Willy mi je prišel nasproti z blesketajoče se belim trebuhom. Iz prebarvanega vojaškega plašča si je dal skrojiti cutaway, ki je bil podoben repu lastavice. Taka je bila moda. Poleg tega je nosil svetel telovnik in hlače svojega očeta. Presenečen sem strmel vanj. Cut je bil črn, telovnik bel, lasje rdeči — živemu drogu za zastavo je bil podoben.

»Človek, Ernest, prav je, da si prišel, ker danes se vrši tu plesni turnir,« mi je zaklical, »vsi se ga bomo udeležili, ker so razpisane prvovrstne nagrade! Čez pol ure se bo pričelo.«

Konfekcija „Elite“ Prešernova ulica 7-9 priporoča, da si ogledate brezobvezno bogato zalogo damskih Ejubljana in moških plaščev ter oblek

»Düsseldorfski vampir« pred sodiščem

V ponedeljek 13. aprila se je pričela v Düsseldorfu razprava proti 46-letnemu Petru Kürten-u, ki ga obtožnica dolži cele vrste umorov v Düsseldorfu in okolici.

Kakor pripoveduje obtožnica je pričel Peter Kürten svoje »delovanje« že leta 1913., ko je v Köln-Mühlheimu umoril 10letno hčerko gostilničarja Kleina. Ta zločin je ostal nepojasnjen, dokler ga ni Kürten sam priznal po 17 letih, ko so ga lani zaprli zaradi umorov v Düsseldorfu.

Kasneje je Kürten pač kradel in bil večkrat zaradi tatvine zaprt, toda moriti je začel zopet po 16 letih.

8. februarja l. 1929. je umoril, tako trdi obtožnica, 8-letno Rezo Ohlizer, njeno trupelce pa je polil s petrolejem in sezgal. 14. februarja je umoril invalida Roberta Scheer-a, 20. avgusta pa 20-letno dekle Marijo Hahn. Truplo Hahnove je zakopal v nekem gozdu blizu Düsseldorfa, kjer so ga pozneje tudi našli.

Ze naslednjega dne je zopet poskušal umoriti kar tri osebe, dve ženski in enega moškega. Vsi trije pa so ostali živi, dobili pa so težke rane z nožem. 25. avgusta l. 1929. pa je hkrati umoril dva otroka, enega 5, drugega 14 let staraga. Oba otroka je zvalil na polje in jih tam zabodel. Te iste noči je poskušal umoriti tudi dekle Jerico Schulten, ker se mu ni hotela udati. Ker pa je napadenka kričala, je morilec svojo žrtev pustil in pobegnil.

Mesec dni nato ni bilo nič slišati o kakem umoru. 30. novembra pa so zopet našli ob Reni 31-letno dekle Ido Reuter z razbito glavo. Morilec se ni več posluževal noža, ampak kladiva.

Dva tedna pozneje je ubil s kladivom 20-letno Elizabeto Dörrier, nekaj dni pozneje je hotel ubiti gospo Ano Meurer in še tistega večera večera gospo Elizabeto Wanders. Obe ženi pa sta se rešili.

11. novembra je umoril 5-letno Jerico Albermann. Otroka je zvalil iz domače hiše in ga speljal v bližnji gozd, kjer ga je zabodel. Nekaj ur po umoru te deklice pa je dobilo uredništvo nekega lista v Düsseldorfu brezimno pismo, kjer je stalo, kje se nahaja trupelce umorjenega otroka. Trupelce so res našli na označenem mestu. Ta umor je bil zadnji v Düsseldorfu.

Policija je morilca dolgo iskala. Meseca maja leta 1930. pa se je posrečilo priti policiji na pravo sled. S Kürten-om se je bila namreč seznanila 19-letna deklica Marija Butlik. Tudi tega dekleta je zvalil Kürten s seboj v bližnji gozd, kjer jo je zlorabil potem pa jo hotel umoriti. Posrečilo pa se ji je, da se je nasilneža ubrala in to deklice je na policiji povedalo, kaj se

Ognjenik pri Lardarellu v Italiji deluje

V Lardarellu pri Sienni prihaja iz tal vroča ognjeniška para, ki jo izkoriščajo za proizvodnjo elektrike. Nedavno pa je začel delovati ognjenik sam.

Prve izvirne slike o potresu v Nikaragui

Slika nam kaže razdejano glavno mesto republike Nikaragui Managus. Potres je zahteval nad 2000 žrtev.

Prevrat na Portugalskem?

Prva izvirna slika o nemirih na Portugalskem: Vladne čete, ki naj napravijo na upornem vlaku v Madeiri mir, se vkroajo v pristanišču v Lisboni.

ji je pripetilo in kje da Kürten stanuje. O preteči nevarnost pa je Kürtena obvestila njegova žena. Policija pa je na ženo pritiskala, naj dogovori sestanek in pri tem sestanku je Kürten res padel policiji v roke.

V Nemčiji vlada za ta proces že sedaj ogromno zanimanje, toliko bolj, ker so mnjenja glede njegove osebe različna: eni pravijo, da je zverinski zločinec, drugi ga pa imajo za blaznega. O poteku razprave bomo sproti poročali.

Kako so bile oblečene žene pri starih Germanih

Na jultanskem polotoku so že večkrat izkopali iz zemlje hrastove rakve, v katerih so se obleke iz takozvane »bronaste« dobe čudovito dobro ohranile. Obleke je ohranila česlovina, ki ohranja tudi človeško telo. Te najdbe so docela potrdile to, kar nam poročajo stari pisatelji o starih Germanih.

Nedavno so našli pri vasi Egtved na Danskem takšno rakvo, v katero so položili telo 10 do 25 starega dekleta. Telo je bilo zavito v govejo kožo, pokopano pa je bilo okoli l. 1200. pr. Kr. r., da je torej že okoli 3000 let staro. Kostnjak je bilo že ves razpadel, toda koža, lasje in nohti so bili popolnoma ohranjeni. Najbolj zanimiva pri tej najdbi pa je obleka. Kar so doslej odkrili starogermanskih grobov, so povsod našli ženske v dolgih krilih in z dolgimi lasmi, ki so bili spleteni v svitek; v tem grobu pa so našli dekle s kratkimi lasmi, torej s pravo »frizuro na fant«. Trak, s katerimi so bili lasje zvezani, je sicer zdrknil z las, a našli so ga okrog vratu. S frizuro se vjema tudi druga obleka. Dekle je nosilo volneno jopico z dolgimi rokavi, a brez gumbov, ker jih takrat še niso imeli, potem pa čisto kratko krilo iz motvozov, ki so bili zgoraj in spodaj speti. Krilo je bilo pritrjeno na telo z dolgim pasom. Nožnja je bila torej taka: frizura na fanta, kratko krilo in pas. To je bila brez dvoma poletna obleka, kar dokazujejo tudi ostanki rož, ki so jih našli v grobu. Obleka je danes bolj tamna, sprva pa je bila gotovo svetlejša barve. Dekle pa je nosilo tudi obilno nakit: uhane, prstane in ovratnice. Poleg vsega tega pa so našli v grobu še ostanke neke že izvrete tekočine, brčkone ostanke starogermanskega piva, ki so ga varili iz žita, medu in jagod.

Morilec Friederik Fischl

Na Ogrskem so našli nedavno v nekem vozu osebnega vlaka trgovca z vinom Rudolfa Steinberga ubitega. Policija je prijela kot morilca Friederika Fischl-a, ki je povedal, da ga je Steinberg sam naprosil, naj ga ubije, in mu je obljubil tudi bogato nagrado (5. 0 dolarjev), če to stori. Steinberg je namreč visoko zavarovan in je hotel na ta način rešiti vsaj svojo rodbino pretečega gospodarskega poloma.

Za kratek čas.

Žena zmerja moža:

»Le pošakaj, hudoba, še v pekel boš prišel!«
»O Marija, vzhilne mož, torej se te še tam ne bom znebil!«

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

Preds. 956—5/31—2. 216

Razglas.

Višje deželno sodišče v Ljubljani je postavilo dr. Rosina Igorja, odvetnika v Mariboru, za tolmača za nemški jezik za okoliš mariborskega okrožnega sodišča.

Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani, dne 19. decembra 1931.

*

U VIII 113/31. 214

V imenu Njeg. Vel. kralja!

Podpisano okrajno sodišče je razsodilo s sodbo z dne 20. novem. 1931, U VIII 113/31, da je Pristavnik Franc, rojen v Razvanju, srez Maribor, stanujoč v Sp. Hočah št. 8, kriv prekrška o pobijanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne spekulacije, storjenega s tem, da je dne 8. junija 1931. v svoji gostilni v Sp. Hočah zahteval za komadič prekajenega svinjskega mesa 20 dinarjev torej za življensko potrebščino, ki jo našteva člen 1. zakona o pobijanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne spekulacije, višjo ceno nego je ona ki zamčuje običajni in dovoljeni trgovski čisti dobiček, ki ne sme nikoli biti večji od 25%.

Zato se oboja po čl. 8 zakona o pobijanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne spekulacije na 2 dni zapora in Din 200—denarne globe, ki se ob neizterljivosti izpremeni v nadaljnjo kazen 4 dni zapora in po § 389 k. p. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja, ki se izreko za izterljive.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. VIII., dne 30. novembra 1931.

*

Kps 301/31—17. 226

Razglas.

Podpisano okrajno sodišče v Kranju, odd. III., je s sodbo z dne 29. oktobra 1931, Kps 300/31—14, po § 55 kz. prepovedalo Vevarju Ignaciju, roj. 31. julija 1879 v Goricah, pristoinemu v Predvor, delavcu v Goricah št. 20, vdovecu, zahajati v krčmo za dobo 2 let.

Prepoved stopi v veljavo dne 20. januarja 1932. in traja do 19. januarja 1934.

Okrajno sodišče v Kranju, odd. III., dne 23. decembra 1931.

*

L 4/31—2. 222

Razglasitev preklica.

S sklepom okrajnega sodišča v Trzinu z dne 9. septembra 1931, opr. št. L 4/31—2 je bila Ahačič Jožefa, prej stanujoča pri Sv. Ani pri Trzinu, zaradi umobolnosti popolnoma preklicana.

Za oskrbnika-pomočnika je bil postavljen Perko Miha, kovač pri Sv. Ani št. 57.

Okrajno sodišče v Trzinu, dne 9. septembra 1931.

*

A V 701/31. 223

Oklic.

s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki. Bräuer Anton trgovec v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 17 je umrl dne 13. decembra 1931.

Vsi, ki imajo kako terjatev do zapuščine, se pozivajo, da napovedo in dokažejo svoje terjatve pri tem sodišču dne 20. januarja 1932 predp. ob 10. uri v sobi št. 6 ustno, ali pa do tega dne pismeno. Sicer ne bi imeli upniki, ki niso zavarovani z zastavno pravico, nikake nadaljnje pravice do te zapuščine, ako bi zbog plačila napovedank terjatve pošla.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. V., dne 28. decembra 1931.

*

E 571/31—4. 221

Dražbeni oklic.

Dne 8. januarja 1932. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Laze, vl. št. 43, zemljiška knjiga Ložnica, vl. št. 143.

Cenilna vrednost: 78.127 Din 10 p.

Vrednost pritikline: 5067—Din.

Najmanjši ponudek: 52.084 Din 67 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Drugače pa se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Šoštanju, dne 3. decembra 1931.

*

E 581/31—7. 220

Dražbeni oklic.

Dne 14. januarja 1932. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi

št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Zgornja Bistrica, vl. št. 49.

Cenilna vrednost: 105.916 Din 50 p.

Najmanjši ponudek: 70.611—Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Slov. Bistrica, dne 4. decembra 1931.

*

E 972/30—54. 231

Dražbeni oklic.

Dne 18. januarja 1932 dopoldne ob poldevetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Zg. Kapla, vl. št. 32, 34, 66 in 71.

Cenilna vrednost: 107.993 Din 50 p.

Vrednost pritikline je v cenilni vrednosti vsteta.

Najmanjši ponudek: 71.995—Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Marenbergu, dne 15. decembra 1931.

*

E 1049/31—7. 230

Dražbeni oklic.

Dne 25. januarja 1932 dopoldne ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 19 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Odranci, vl. št. 546, 548, 551.

Cenilna vrednost: Din 1840—.

Vrednost pritikline: Din 59—.

Najmanjši ponudek: Din 1266—.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, dne 22. decembra 1931.

*

E V a 2922/31—12. 224

Dražbeni oklic.

Dne 26. januarja 1932 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 16 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Brezovica, vl. št. 1809.

Cenilna vrednost: 79.500—Din.

Vrednost pritikline: 53.000—Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljubljani, dne 12. novembra 1931.

*

E 628/31—10. 219

Dražbeni oklic.

Dne 1. februarja 1932. dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 12 dražba nepremičnin: njiva parc. št. 326, hosta parc. št. 324/2 in pašnik parc. št. 327, zemljiška knjiga Dolenja vas, vl. št. 325.

Cenilna vrednost: 9880-75 Din.

Najmanjši ponudek: 6587—Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Brezicah, odd. II., dne 17. decembra 1931.

*

E 186/31—8. 198

Dražbeni oklic.

Dne 3. februarja 1932. ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Vel. Bloke, vl. št. 104.

Cenilna vrednost: 62.450 Din;

Vrednost pritikline: 1300 Din.

Najmanjši ponudek: 42.500 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer

bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Ložu, dne 16. decembra 1931.

*

E 514/31—6. 207

Dražbeni oklic.

Dne 5. februarja 1932. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zidana, z opeko krita hiša, hlev, svinjak, šupa, dvorišče, 3 travniki, 3 njive, 4 gozdovi in solastniška pravica do $\frac{2}{3}$ deleža vl. št. 163 k. o. Vel. Pudlog; zemljiška knjiga k. o. Vel. Pudlog, vl. št. 78.

Cenilna vrednost: Din 45.873-40.

Vrednost pritikline: 900—Din.

Najmanjši ponudek: Din 30.600—.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Krškem, dne 23. decembra 1931.

*

E 260/31—8. 206

Dražbeni oklic.

Dne 5. februarja 1932 dopoldne ob enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: lesena hiša, svinjak, senica, hlev, kozolec, klet, vrt, 4 travniki, 6 njiv, 2 vinograda, 4 pašniki in 8 gozdov; zemljiška knjiga k. o. Vel. Hubajnica, vl. št. 25.

Cenilna vrednost: 45.352-25 Din.

Vrednost pritikline: 3470—Din.

Najmanjši ponudek: 30.250—Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Krškem, dne 23. decembra 1931.

*

E 423/31—8. 186

Dražbeni oklic.

Dne 8. februarja 1932. dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 20 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Draščiči, vl. št. 670 in zemljiška knjiga k. o. Draščiči, vl. št. 1391.

Cenilna vrednost: 10.500—Din.

Najmanjši ponudek: 7000—Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Metliki, dne 21. decembra 1931.

*

E 531/31—11. 199

Dražbeni oklic.

Dne 12. februarja 1932. dopoldne ob 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 3 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Borovec, vl. št. 58.

Cenilna vrednost: 107.160 Din.

Najmanjši ponudek: 63.107 Din

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Kočevju, dne 16. decembra 1931.

*

E 388/31—11. 213

Dražbeni oklic.

Dne 12. februarja 1932 dopoldne ob poldevetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. St. Rupert, vl. št. 182.

Cenilna vrednost: 3743—Din.

Najmanjši ponudek: 2496—Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mokronogu, dne 17. decembra 1931.

E IV 2608/31.

227

Dražbeni oklic.

Dne 12. februarja 1932. dopoldne ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Spodnje Radvanje II. del. Tezno, vl. št. 222.

Cenilna vrednost: 42.552—Din.

Najmanjši ponudek: 28.363—Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 12. decembra 1931.

*

E 311/30—40. 185

Dražbeni oklic.

Dne 11. marca 1932, ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Češnjek, vl. št. 178 in vl. št. 37 k. o. Trebnje.

Cenilna vrednost: 321.417 Din 58 p.

Vrednost pritikline: 3725—Din.

Najmanjši ponudek: 214.279—Din.

Dražba teh zemljišč se bo vršila v štirih skupinah.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Trebnjem, dne 16. decembra 1931.

*

E 186/31—11. 20

Dražbeni oklic.

Dne 18. marca 1932. dopoldne ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Lukovk, vl. št. 217.

Cenilna vrednost: 37.926 Din 52 p.

Vrednost pritikline: 48—Din.

Najmanjši ponudek: 25.284 Din 34 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Trebnjem, dne 14. decembra 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisali sta se nastopni firmi

1428. Sedež: Celje.

Dan vpisa: 18. decembra 1931.

Besedilo firme: Jos. Kveder.

Obratni predmet: Trgovina z mešanin blagom na debelo.

Imetnik: Kveder Josip, trgovec v Celju

Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, dne 18. decembra 1931.

(Firm. 570/31 — Rg A III 137/2.)

*

1429. Sedež: Celje.

Dan vpisa: 18. decembra 1931.

Besedilo: Valentin Hladin.

Obratni predmet: Trgovina z manufak-turo.

Imetnik: Valentin Hladin, trgovec v Celju.

Prokurist: Poharc Martin, trg. poslo vodja v Celju.

Podpis firme: Besedilo firme podpisuj imetnik sam ali pa prokurist

1431. Sedež: Ljubljana.
Dan vpisa: 21. decembra 1931.
Besedilo: Trboveljska premogokopna družba.
Prokura se je podelila namestniku generalnega ravnatelja inž. Juliardu Antonu v Ljubljani.
Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 19. decembra 1931.
(Firm. 1074 — Rg B II 163/28.)

Vpisi v zadrudni register.

Vpisala se je nastopna zadruga:

1432. Sedež: Lesično.
Sedež: Lesično.
Besedilo: Mickarska zadruga v Lesičnem p. Pilštajn, registrirana zadruga z omejeno zavzo.
Obrat in predmet: Zadruga je pospeševanje živinorejstva in mlekarstva.
Zadrudna pogodba z dne 9. novembra 1931.

Vsak zadrudnik jamči s svojim pravičnim deležem in pa z njegovim dvakratnim zneskom.

Oznanila se izvršujejo po razglasu v radni pisarni osem dni poprej ali pa po razpisu v »Nar. dnevnem gospodarju«.

Načelnstvo obseva iz 8 zadrudnikov. Člani načelnstva so:

Maček Jožef, posestnik, Lesično, predsednik; Dr. Moser Franc, dipl. veterinar, Vozje, podpredsednik; Pristan Janko, učitelj Pilštajn, tajnik; Stauer Franc, šolski upravitelj, Pilštajn, blagajnik; Zakošek Anton, posestnik, Drensko rebro; Centrih Fiha, posestnik, Zagorje; Zlender Martin, posestnik, Zeče; Oprešnik Ivan, posestnik, Popolovo, kot odbornik.

Pravico zastopati zadrugo imata in besedilo firme podpisujeta skupno dva člana načelnstva.

Okrožno kot trgovsko sodišče Celje, odd. I., dne 18. decembra 1931.
Firm. 557/31 — Zadr. IV 46/2.

Konkurzni razglasi

Š 30/31—37. 225

1433.

Odprava konkurza.

Prezadolženec Škrbine Jakob, mizarški mojster v Vižmarjih št. 39, p. št. Vid nad Ljubljano.

Konkurz, ki je bil razglašen s sklepom pr. št. S 30/31—2 o imovini prezadolženca, se odpravi, ker ni pokritja za stroške postopanja po § 178 konk. zak.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 29. decembra 1931.

*

Š 28/31—65. 218

434.

Konec poravnave.

Poravnalno postopanje dolžnika Pečovička Cirila, trgovca pri Sv. Jakobu v Slov. oricah, je končano.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 18. decembra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Š 14.055/1. 228

Razglas.

V smislu § 54. uredbe o izvrševanju očitnih odredb (Uradni list kraljevske inske uprave št. 28/125 od 6. februarja 30) se razglašajo, da je glasom sodbe krajnega sodišča v Sv. Lenartu z dne 5. decembra 1931., opr. št. 334/31-14, prevzeto Smigecu Jožetu, raznašalcu kruha in Omerzu Leopoldu, usnjarskemu pomočniku, obema stanujočima v Sv. Lenartu Slovenskih goricah, zahajati v krme za do 2 let, to je od 15. decembra 1931. do 15. decembra 1933.

Po § 268. kaz. zakona se kaznuje vsakdo, ki ve za razglašeno prepoved iz § 55. k. z., vendar postreže taki osebi z opojilom.

Sresko načelnik v Mariboru, levi breg, dne 28. decembra 1931.

Sreski načelnik: dr. Ipavc, s. r.

*

Š 12.034/II. 215

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje dan 11. januarja 1932 nabavo 9 m³ jamskega lesa in 10.000 komadov krajnikov.

Pogoji pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje.

Državna razredna loterija.

Že leta 1890. je sprejelo takratno narodno predstavništvo zakon o ustanovitvi državne razredne loterije z namenom, da podpre pridobivanje, obrt, trgovino in industrijo. Od tedaj je razredna loterija vzorno vršila svojo dolžnost prav do svetovne vojne, ko je bila pristljena prekiniti delo, da ga nadaljuje šele po končanju vojni in po sklepu miru v letu 1920.

V nadaljevanju svojega dobrodelnega delovanja je državna razredna loterija po zgledu drugih inozemskih loterij menjavala ustrezno povojnim razmeram načrte svojih loterij z najboljšim namenom, da bi nudila tudi igračem loterijskih srečk kar največje dobitke.

Naša državna razredna loterija je dajala po obstoječem zakonskem pooblastilu preko svojega upravnega odbora, v soglasju in z odobrenjem gospoda ministra za poljedelstvo do leta 1930. podpore pridobitnikom, obrtnikom in industrijam. Podpirala je pa tudi mnoga druga koristna podjetja, ki jih je ustvarjala splošna potreba. Tako je dala razredna loterija Glavni zvezi za ustanavljanje kmetijskih zadrug 2.000.000 Din; za pospeševanje kmetijstva in živinoreje 7.703.000 Din; direktiji za kmetijski kredit 3.699.000 Din; za poškodbe po suši in toči leta 1922-23. 4.531.439'75 Din; za obrambo proti poplavam 23.744.231'70 Din; državnemu poljedelskemu skladu za poljedelstvo 44.627.566'52 Din in drugim v znesku nad 100.000.000 Din.

Po izpremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi državne razredne loterije iz leta 1930. daje razredna loterija še sedaj ministrstvu za trgovino in indu-

strijo iz svojega čistega dohodka 5% za podpiranje trgovine, obrti in industrije in 3% čistega dohodka invalidskemu skladu kot svojo podporo invalidom. Ostanek čistega dohodka v znesku okrog 30.000.000 Din na leto daje po istem zakonu pridobitnemu stanovskemu skladu pri Agrarni banki. Iz tega sklada deli gospod minister za poljedelstvo v soglasju z ministrskim svetom potrebno pomoč pridobitnim krogom vobče.

Razen tega je uredila razredna loterija tudi svojim igračem znatne dobitke, ki znašajo letno okroglo 130.000.000 Din, ker je mnogo primerov, da so velike dobitke večkrat zadeli tudi pravi siromaki, kakor tudi bogataši. Tako so bili tudi oni prvi podprti toliko, da so mogli preskrbeti svoje družine s pomočjo razredne loterije.

V razdobju štiridesetih let je tiskala državna razredna loterija, držeč se strogo zakona in pravilnika o razredni loteriji, samo toliko število srečk, kakor se jih res more prodati. Neprodana količina srečk je pod kontrolo vedno ostajala njej v breme. Nikdar ni bilo število srečk po objavljenju povečano. Vobče se vrši izdajanje, zrebanje in kontrola srečk pred zrebanjem, ob zrebanju in po zrebanju z največjo vestnostjo po zakonu in pod strogim nadzorstvom upravnega odbora razredne loterije in državne glavne kontrole.

Dobitki srečk se izplačujejo srednim igračem takoj po objavi uradne liste brez kakršnihkoli odbitkov in sicer pri pooblaščenih prodajalcih, a večje svote tudi neposredno pri blagajni državne razredne loterije.

Vse srečke, ki jih izdaja državna razredna loterija, se prodajajo po prodajalcih, ki so izrečno za to pooblašteni. To morejo biti polnopravni državljani, če položijo državni razredni loteriji po njenih pravih predpisanih kavicjo bodisi v gotovini, bodisi v državnih ali drugih papirjih po borznem tečaju. Kavcija se računa po 200 Din za vsako celo srečko. Po odloku gospoda ministra za poljedelstvo more prodati pooblaščen prodajalec, ki izpolnjuje vse pogoje po pravilniku, za sedaj najmanj 250 celih srečk. Za to dobi od države kot nagrado za prodajo iz naslova provizije od ene cele srečke v vsakem razredu po 13'30 Din in iz naslova udeležbe pri dobitkih izzrebanih srečk 5%.

Kakor se iz navedenega vidi, smejo računati pooblašteni prodajalci pri prodaji srečk državne razredne loterije na dostojen dobiček brez rizika. Radi tega priporočamo bankam, hranilnicam in trgovcem kakor tudi državljanom svobodnih poklicev, da prevzamejo prodajo srečk državne razredne loterije v lastnem interesu.

Po vsem tem je treba opozoriti še na izpremembo sedanjega načrta 23. kola, ki je napravljen po vsestransko premišljenem delu in sprejet tudi po gospodu ministru za poljedelstvo. Sestavljen je iz mnogo večjega števila dobitkov lahko daje najboljši od mogočih uspehov dobitke od 2000 do 300.000 Din poleg premij po 1.000.000, 300.000 in 400.000 Din. Po tem načrtu more računati igrači v najprejnejšem primeru tudi na dobiček v znesku 2.200.000 dinarjev v V. razredu 23. kola.

Načrt

za zrebanje števil in dobitkov 23. kola srečk Državne razredne loterije kraljevine Jugoslavije. — To kolo ima 100.000 srečk s 50.000 dobitki in 7 premijami, ki se izplačajo v gotovini brez kakršnihkoli odbitkov.

I. RAZRED.

Zrebanje 19. in 20. novembra 1931.
Cena cele redne srečke . . . Din 200.—
Cena polovične redne srečke Din 100.—
Cena četrtinske redne srečke Din 50.—
Največji dobiček v najsrečnejšem primeru dinarjev 280.000.—

Dobitkov	Dinarjev v srebru
1 premija	200.000 200.000
1 dobiček	80.000 80.000
1 dobiček	60.000 60.000
1 dobiček	40.000 40.000
1 dobiček	30.000 30.000
1 dobiček	20.000 20.000
5 dobitkov po	10.000 50.000
10 dobitkov po	5.000 50.000
20 dobitkov po	3.000 60.000
30 dobitkov po	1.000 30.000
1930 dobitkov po	400 772.000
2000 dobitkov	dinarjev 1.392.000

II. RAZRED.

Zrebanje 15. in 16. decembra 1931.
Cena cele redne srečke . . . Din 200.—
Cena polovične redne srečke Din 100.—
Cena četrtinske redne srečke Din 50.—
Največji dobiček v najsrečnejšem primeru dinarjev 280.000.—

Dobitkov	Dinarjev v srebru
1 premija	200.000 200.000
1 dobiček	80.000 80.000
1 dobiček	60.000 60.000
1 dobiček	40.000 40.000
1 dobiček	30.000 30.000
1 dobiček	20.000 20.000
5 dobitkov po	10.000 50.000
10 dobitkov po	6.000 60.000
20 dobitkov po	3.000 60.000
30 dobitkov po	1.000 30.000
1930 dobitkov po	600 1.158.000
2000 dobitkov	dinarjev 1.788.000

V. RAZRED.

Zrebanje od 3. marca do vključno 25. marca 1932.

Cena cele redne srečke . . . Din 200.—
Cena polovične redne srečke Din 100.—
Cena četrtinske redne srečke Din 50.—
Največji dobiček v najsrečnejšem primeru dinarjev 2.200.000.—

Dobitkov	Dinarjev v srebru
1 premija	1.000.000 1.000.000
1 premija	500.000 500.000
1 premija	400.000 400.000
1 dobiček	300.000 300.000
1 dobiček	200.000 200.000
1 dobiček	100.000 100.000
1 dobiček	50.000 50.000
5 dobitkov po	40.000 200.000
15 dobitkov po	30.000 450.000
20 dobitkov po	20.000 400.000
250 dobitkov po	10.000 2.500.000
300 dobitkov po	8.000 2.400.000
350 dobitkov po	6.000 2.100.000
400 dobitkov po	5.000 2.000.000
550 dobitkov po	3.000 1.650.000
1.630 dobitkov po	2.000 3.260.000
38.476 dobitkov po	1.000 38.476.000
42.000 dobitkov	dinarjev 55.986.000

SKUPNI DOBITKI:

V I. razredu	Din 1.392.000.—
V II. razredu	Din 1.788.000.—
V III. razredu	Din 2.384.000.—
V IV. razredu	Din 2.770.000.—
V V. razredu	Din 55.986.000.—
Skupno	Din 61.320.000.—

III. RAZRED.

Zrebanje 15. in 16. januarja 1932.
Cena cele redne srečke . . . Din 200.—
Cena polovične redne srečke Din 100.—
Cena četrtinske redne srečke Din 50.—
Največji dobiček v najsrečnejšem primeru dinarjev 350.000.—

Dobitkov	Dinarjev v srebru
1 premija	250.000 250.000
1 dobiček	100.000 100.000
1 dobiček	80.000 80.000
1 dobiček	50.000 50.000
1 dobiček	40.000 40.000
1 dobiček	30.000 30.000
5 dobitkov po	10.000 50.000
10 dobitkov po	8.000 80.000
20 dobitkov po	5.000 100.000
30 dobitkov po	2.000 60.000
1930 dobitkov po	800 1.544.000
2000 dobitkov	dinarjev 2.381.000

IV. RAZRED.

Zrebanje 4. in 5. februarja 1932.
Cena cele redne srečke . . . Din 200.—
Cena polovične redne srečke Din 100.—
Cena četrtinske redne srečke Din 50.—
Največji dobiček v najsrečnejšem primeru dinarjev 350.000.—

Dobitkov	Dinarjev v srebru
1 premija	250.000 250.000
1 dobiček	100.000 100.000
1 dobiček	80.000 80.000
1 dobiček	50.000 50.000
1 dobiček	40.000 40.000
1 dobiček	30.000 30.000
5 dobitkov po	10.000 50.000
10 dobitkov po	8.000 80.000
20 dobitkov po	5.000 100.000
30 dobitkov po	2.000 60.000
1930 dobitkov po	1.000 1.930.000
2000 dobitkov	dinarjev 2.770.000

Razne objave

Vabilo

na X. redni občni zbor, ki ga bo imel Akademski kolegij, stavbna in konsumna registr. zadruga z o. z. v Ljubljani, v soboto 9. januarja 1932. ob sedemnajstih v pisarni Akademskega kolegija v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 22.

Spored:

1. Poročilo predsednikovo.
 2. Poročilo tajnikovo.
 3. Poročilo blagajnikovo.
 4. Poročilo nadzorništva o računskem zaključku za minulo poslovno leto.
 5. Odobritev bilance in podelitev absolutorija načelništvu.
 6. Volitve načelnštva in nadzorništva.
 7. Slučajnosti.
 8. Čitanje zadnjega revizijskega poročila.
- Opomba: Če bi ob napovedani uri občni zbor ne bil sklepčen, se odpravi o § 25. zadrudnih pravil pol ure kasneje občni zbor z istim sporedom; ta občni zbor bo sklepčen

ob vsakem številu navzočnih ali zastopanih članov.

Ljubljana, dne 29. decembra 1931.
Za Akademski kolegij, stavbna in konsumna reg. zadruga z o. z. v Ljubljani:
Ribnikar Adolf s. r., Jeran Fran s. r. predsednik. tajnik.

Poziv upnikom.

Zadruga »Kmetijsko ekonomsko društvo«, registrirana zadruga z omejeno zavezo v Studencih (poprej Rače) pri Mariboru, se je po sklepu občnega zbora od dne 15. novembra 1931. razdružila in prešla v likvidacijo.

Likvidator: Mate Zunkovič, poslovodja v Mariboru, Aleksandrova cesta 44.

Upniki zadruga se pozivajo, da prijavijo svoje terjatve na naslov likvidacijske firme ali v roke podpisane likvidatorja najkasneje do 31. januarja 1931.

Studenci pri Mariboru, 17. decemb. 1931.
Mate Zunkovič, Maribor, Aleksandrova c. 44. likvidator.

Poziv upnikom.

Stan in dom, občesna stavbna in kreditna registrirana zadruga za Gorenjsko z omejeno zavezo na Savi-Jesenicah, je stopila na svojem občnem zboru z dne 10. maja 1931. v likvidacijo in vabi vse svoje upnike, da prijavijo tekom 6 mesecev likvidatorjem zadruga svoje terjatve.

Za likvidatorje:
Anton Zugvitar s. r.

Poziv upnikom.

Klavnica za Gorenjsko, registrirana zadruga z omejeno zavezo na Savi-Jesenicah, je stopila na svojem občnem zboru z dne 18. junija 1931. v likvidacijo in vabi vse svoje upnike, da prijavijo tekom 6 mesecev likvidatorjem zadruga svoje terjatve.

Za likvidatorje:
Jeram Jurič s. r.